

اسلام کی بنیادی باتیں
(Chichewa)

Buku lopambana la chidziwitso cha chisilamu kwa oyamba kumene

Ziphunzitsotso zoyambirira za chisilamu

Gawo II

مَدَنِي نِصَاب بَرَاءُ نَاطِرَه

*Buku lopambana la chidziwitso
cha chisilamu kwa oyamba kumene*

Ziphunzitsa zoyambirira za chisilamu

GAWO II

Laperekedwa ndi

Majlis Madrasa-tul-Madinaḥ komanso Majlis Al-Madīna-tul-‘Ilmiyyah

Lamasulidwa m’chichewa ndi

Nthambi Yomasulira ya Dawat-e-Islami

Ziphunzitso zoyambirira za chisilamu (Gawo lachiwiri)

MAUMWINI ONSE NDI OTETEZEDWA

Copyright © 2024 Maktaba-tul-Madinah

Palibe wofalitsa wina kupatula Maktaba-tul-Madīnah omwe ali woloredwa kufalitsa bukuli.

Dzina labuku:	Ziphunzitso zoyambirira za chisilamu (Gawo lachiwiri)
Laperekedwa mogwirizana ndi:	Majlis Madrasa-tul-Madīnah komanso Majlis Al-Madina-tul-‘Ilmiyyah
Wofalitsa:	Maktaba-tul-Madīnah, Bāb-ul-Madīnah Karachi
Chaka chofalitsidwa:	Safar-ul-Muzaffar, 1445 A.H., Sepitembara, 2024
E-Mail:	Ilmia@dawateislami.net – translation@dawateislami.net
ISBN:	978-969-579-691-7

KUFOTOKOZERA

Buku lachiphunzitso zoyambirira za chisilamu gawo lachiwiri lomwe linalembedwa mu Urdu (linasindikizidwa ndi Maktaba-tul-Madīnah) lawunikiridwa bwino lomwe ndi Majlis Taftish Kutub-o-Rasāil. Nthambi Yomasulira linamasulira Buku lo unikiridwa bwino mu Urdu ndikuliika m'Chichewa.

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ط وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى خَاتَمِ النَّبِيِّينَ ط
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ط بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ط

Du'a powerenga Buku

Werengani Du'a (Pempfo) yosatirayi musanayambe kuphunzira buku lachipembedzo kapena phunziro la chisilamu, mudzakumbukira chilichonse chimwe mwa phunzira, إن شاء الله:

اللَّهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَانْشُرْ
عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

Kumasulira

E Allah عَزَّوَجَلَّ! Titsegulireni makomo a chidziwitso komanso nzeru zakuya, ndipo mutichitire chifundo ! E Inu Amene muli waulemelero komanso wolemekezeka!

(Al-Mustatraf, vol. 1, p. 40)

Dziwani: Mfunireni zabwino (salat) Mneneri ﷺ kamodzi kumayambiriro komanso kumapeto kwa Du'a.

Zamkatimu pang'ono pang'ono

Ziphunzitso zofunika za chisilamu (Gawo lachiwiri)

Du'ā powerenga buku	iii
Al-Madīna-tul-'Ilmiyyah	v
Mawu a womasulira	vii
'Amal kā ḥo Jazbah 'aṭā yā Ilāhī	1
Na'at-e-Mustafa ﷺ	3
Aẓkār	4
Ma Du'ā	10
Īmān komanso zikhulupiriro	14
Machitidwe a kupembedza	40
Na'at: Madanī Madīnay Wālay	52
Ngale za Madanī	54
Ntchito Zabwino ndi zoipa	69
Na'at: Qismat mayrī chamkāiye	86
Miyezi yopatulika yachisilamu	87
Dawat-e-Islami	91
Manqabat 'Aṭṭār	94
Zolankhula	95
Manqabat Ghauš A'ẓam	96
Yā Rab Muhammad mayrī taqdir jagā day	97
Ṣalāt salām	99
Ngale za Madanī popanga du'ā	103

Dzina la wophunzira: _____ mwana wa :

Madrasah: _____

kalasi: _____

keyala: _____

Lamya ya patebulo : _____ Lamya yammanja:

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى خَاتَمِ النَّبِيِّينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Al-Madīna-tul-'Ilmiyyah

Kuchokera kwa: Shaykh-e-Ṭarīqat Amīr-e-Aḥl-e-Sunnat, Muyambitsi wa bungwe la Dawat-e-Islami, 'Allāmah Maulānā Abu Bilal **Muhammad Ilyas Attar Qadiri** Razavi Ziyai دامت بركاتهم العالیه.

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى إِحْسَانِهِ وَيَفْضَلِ رَسُولِهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

Dawat-e-Islami, bungwe la padziko lonse lapansi komanso losagwirizana ndi ndale lolalikira za Qur'an ndi Sunnah, ndipo latsimikiza kutsitsimutsa Sunnah ndikufalitsa chilungamo komanso chidziwitso cha Shari'ah padziko lonse lapansi. Pofuna kugwira ntchito yayikulu ndi yofunika kwambiri mu njira yabwino, Majalis angapo apangidwa kuphatikiza Majlis 'Al-Madīna-tul-'Ilmiyyah' yomwe ili ndi ma Ulamā ndi ma Mufti a Dawat-e-Islami. Ma Majalis awa ali ndi chidwi chofuna kutumikira chipembedzo pankhani ya chidziwitso, kufufuza ndi kufalitsa. Bungweli lili ndi nthambi zisanu ndi imodzi zotsatirazi:

Nthambi ya ma buku a A'lā Ḥaḍrat رحمة الله عليه.

- ❖ Nthambi yophunzitsa ma buku.
- ❖ Nthambi yokonzanso ma buku.

- ❖ Nthambi yomasulira ma buku.
- ❖ Nthambi yowunika ma buku.
- ❖ Nthambi yopereka umboni ndi kulemba.

Cholinga chenicheni cha Al-Madīna-tul-‘Ilmiyyah; ndikupereka ma buku a mtengo wapatali a A’lā Ḥaḍrat, Imām-e-Aḥl-e-Sunnat, wotsitsimutsa Sunnah, wothetsa Bid’ah, wophunzira Sharī’ah, ‘Allāmah Maulānā Al-Ḥāj, Al-Qārī, Ash-Shāh Imām Aḥmad Razā Khān رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ munjira yosavuta kumva molingana ndi zokhumba za m’bado uno. Abale ndi Alongo Achisilamu akuyenera kuzipereka kwa thunthu pakutukula ntchito za Madani, Pa chidziwitso, kafukufuku ,kusindikiza ,kuwerenga buku lililonse losindikizidwa ndi Majlis komanso kuwakopa ena kuchita chimodzimodzi.

Nthambi zonse za Dawat-e-Islami kuphatikiza Al-Madīna-tul-‘Ilmiyyah zipite patsogolo (Allah) عَزَّوَجَلَّ atipatse chipambano pamoyo wathu wa padziko lapansi komanso m’moyo omwe uli mkudza, potithandizira kuchita zabwino zonse moona mtima. Tiyeni tonse tidalitsidwe pofera pansu pa dome yobiriwira, ndikuyikidwa m’manda ku Jannat-ul-Baqī’ ndi kukhala ku Jannat-ul-Firdaus.

أَمِينَ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

Ramadan-ul-Mubāarak, 1425 A.H.

Matamando ndi ma Ubwino

Sayyidunā Imām ‘Abdullāh Bin ‘Umar Bayḍāwī رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ (yemwe anamwalira m’chaka cha 685 A.H.) anati, ‘Yemwe amvera Allah صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ, atamandidwa mu dziko lapansi ndipo adzapeza cholowa moyo omwe uli

MAWU OYAMBA

Buku loyera la Qur’an ndibuku lomaliza la Allah عَزَّوَجَلَّ. Aliyense awerenga bukuli ndi kutsatira bwino lomwe adzapambana m’moyo wake wa padziko pano komanso omwe uli nkudza. اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ! Dawate-Islami, ndi bungwe loima palokha lomwe silitenga mbali pa nkhani za ndale, koma limaphunzitsa Qur’an ndi Sunnah, ndipo linakhazikitsa nthambi zosiyanasiyana zosawerengeka (Madāris) [Sukulu za chisilamu] monga Madrasa-tul-Madīnah ophunzitsa Hifẓ [kuloweza Qur’an pa mtima] komanso Nāẓirah [kuwerenga Qur’an poyang’ana] ku Pakistan ndi m’maiko ena. Panthawi yomwe tikulemba bukuli, ana okwana 75,000 akuphunzira ulere maphunziro a Hifẓ ndi Nāẓirah ku Pakistan kokha. Sukulu zimenezi (Madāris), chidwi chimaikidwa pa maphunziro a chisilamu komanso kulera ana m’nyengo yomwe akuphunzira Qur’an yoyera, kuti akamaliza maphunziro ku Madrasa-tul-Madīnah akhale ndichidziwitso cha chisilamu komanso akhale owerenga Qur’an yoyera moyenera ndicholinga choti iwo adzakhale Asilamu aluntha komanso wodziwa

zambiri, wochita bwino, aulemu ndi amakhalidwe abwino, opanda zoipa, wokutha kusiyantsa chabwino ndi choipa komanso woyesetsa mwachangu kuzikonza wokha ndi ena m'dziko la pansi.

Pamene ana akulembedwa m'makalasi a Qāidaḥ akanali ang'ono, bukuli linapangidwa chifukwa cha luso lawo lanzeru komanso likufotokoza mitu yosiyana siyana yachipembedzo kuphatikiza تَعَوُّذ (Ta'awwuz), تَسْمِيَّه (Tasmiyyah), تَسَاء (Šanā) yaifupi komanso ma Du'ā osavuta, zikhulupiriro zoyambirira, Malamulo ofunikira, Chidziwtso cha mabuku awumulungu, zambiri zoyambirira za Aneneri عَلَيْهِمُ السَّلَام, Masahaba wodalitsika رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ndi ma Auliyā a Allah.

Kuperekedwa kwa ziphunzitso zoyambirira za chisilamu (gawo-1) ndi mgwirizano wa Madrasa-tul-Madīnaḥ ndi Al-Madīna-tul-'Ilmiyyah, pomwe kuwunikidwa kwa Sha'ria kwachitidwa ndi Dar-ul-Iftā Aḥl-e-Sunnat.

Yihīḥay ārzūTa'līm-e-Quran 'ām ḥo jāye

Ḥar aik parcham say aunchā parcham Islamḥo jāye

Ziphunzitso za Qur'an zifalikire pa dziko lonse

Mulole mbendera ya chisilamu iwuluke pamwamba kuposa mbendera zina zonse

Majlis Madrasa-tul-Madīnaḥ ndi Majlis Al-Madīna-tul-'Ilmiyyah

Lamasuliridwa m'chichewa ndi: Majlis-e-Tarajim

‘Amal kâ ho Jazbah ‘atâ Yâ Ilâhî*

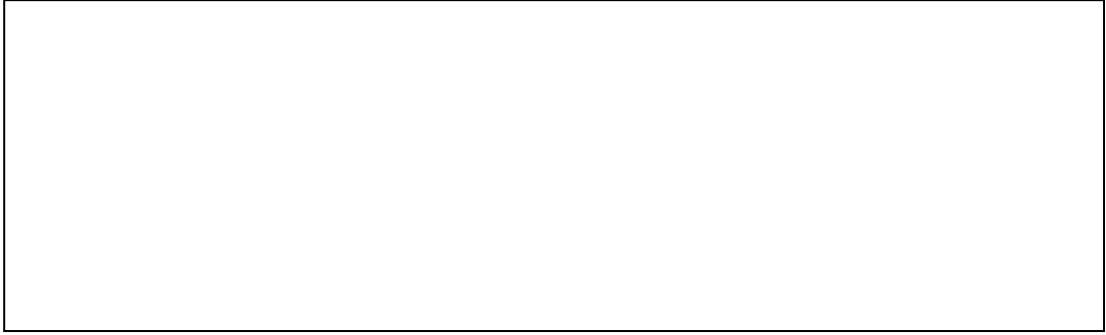
*‘Amal kâ ho jazbah ‘atâ yâ Ilâhî
Gunâhaun say mujh ko bachâ yâ Ilâhî
Mayn pānchon namāzayn paṛhūn bā-jamā’at
Ho taufīq aysī ‘atâ yâ Ilâhî
Paṛhūn Sunnat-e-Qabliyah waqt hī per
Haun sārāy nawāfil adā yâ Ilâhî
Day shauq-e-tilāwat day zauq-e-‘ibādat
Raḥūn bā-wuḍū mayn sadā yâ Ilâhî
Hamayshaḥ nigāhaun ko apnī jhukā kar
Karūn khāshi’ānah du’ā yâ Ilâhî
Ho akhlāq achchā ho kirdār suthrā
Mujhay muttaqī tū banā yâ Ilâhî
Ghuṣīlay mizāj aur tamaskhur kī khaṣlat
Say mujh ko bachā lay bachā yâ Ilâhî
Na naykī kī da’wat’ mayn sustī ho mujh say
Banā shāiq-e-qāfilaḥ yâ Ilâhî*

* Wasāil-e-Bakhshish, pp. 50

*Sa'ādat milay dars-e-Fayzān-e-Sunnat
Kī rozānaḥ daw martabaḥ yā Ilāḥī
Mayn maiṭī kay sādaḥ say bartan mayn khā-un
Chatāī kā ḥo bistarā yā Ilāḥī
Ḥay alim kī khidmat yaqīnan sa'ādat
Ḥo taufīq is kī 'aṭā yā Ilāḥī
Ṣadā-e-Madīnaḥ dūn rozānaḥ ṣadaqaḥ
Abū Bakr-o-Fārūq kā yā Ilāḥī
Mayn nīchī nigāḥayn rakhūn kāsh akṣar
'Aṭā kar day sharm-o-ḥayā yā Ilāḥī
Ḥamayshaḥ karūn kāsh parday mayn pardaḥ
Tū paykar ḥayā kā banā yā Ilāḥī
Libās sunnataun say muzayyan raḥay aur
'Imāmaḥ ḥo sar per saḥā yā Ilāḥī
Sabḥī musht dārḥī-o-gaysū saḥā-ayn
Banayn 'āshiq-e-Mustafa yā Ilāḥī
Ḥar aik 'Madanī In'ām' 'Aṭṭār pāye
Karam kar pa-ay Mustafa yā Ilāḥī*

Kulengeza kwa Siku

Sayyidunā Imām Bayḥaqī عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللَّهِ الْعَظِيمِ ananena mu *Shu'ab-ul-Īmān*: Mneneri wa Chifundo, M'nkhalā pakati wa Ummaḥ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ wanena kuti: 'Siku limalengeza pakutuluka kwa dzuwa: "ngati mukufuna kuchita zabwino zilizonse lero, chitani, Chifukwa sindizabweranso.'" (*Shu'ab-ul-Īmān*, vol. 3, p. 386, *Hadīṣ* 3840)

Na'at-e-Mustafa * صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

Sachchī bāt sikhātay yēh hāyn

Sīdhī rāh chālātay yēh hāyn

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ

Sārī kašrat pātay yēh hāyn

Tḥandā tḥandā mīthā mīthā

Pītay ḥam ḥayn pilātay yēh hāyn

Rangay bay-rangon kā pardaḥ

Dāman dhāk kay chūpātay yēh hāyn

Mān jab aklotay ko chauray

Ā ā keḥ kay bulātay yēh hāyn

Bāp jahān baytay say bhāgay

Lutf wahān farmātay yēh hāyn

Lākh balā-ayn karauḥon dushman

Kaun bachāye bachātay yēh hāyn

Apnī banī ḥam āp bigārayn

Kaun banāye? Banātay yēh hāyn

Keḥ do Razā say khush ḥo khush reḥ

Muxdaḥ Rizā kā sunātay yēh hāyn

* Ḥadāiq-e-Bakhshish ndi Imām-e-Aḥl-e-Sunnat, A'lā Ḥaḍrat Maulānā Shāḥ Aḥmad Razā Khān رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ, part 1, pp. 170

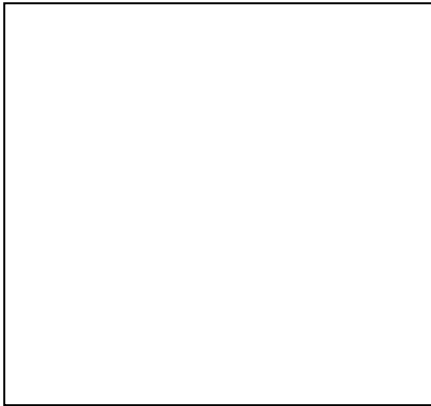
Azkār

Ṣalāh

Sūrah Fātiḥah

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Kumasulira: Allah mu Dzina Lake ndikuyamba, Wachifundo Chambiri, Wachisoni.

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١﴾ الرَّحْمَنِ

الرَّحِيمِ ﴿٢﴾ مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ﴿٣﴾ إِيَّاكَ

نَعْبُدُ وَ إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴿٤﴾ إِهْدِنَا

الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿٥﴾ صِرَاطَ الَّذِينَ

أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ۗ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴿٦﴾

Kumasulira: Kuyamikidwa konse kwa Allah (عَزَّوَجَلَّ), Mbuye wa zolengedwa zonse, Wachifundo Chambiri, Wachisoni. Mwini tsiku lamalipiro. Timakupembedzani Inu nokha, ndipo tikukupemphani Inu nokha chithandizo. Tithandizeni kuyenda m'njira yowongoka; Njira ya amene munawayanja, osati ya amene munawakwiyira (Mkwiyi) ngakhalenso ya amene anasokera.

Sūrah Ikhlaṣ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

*Kumasulira: Allah mu Dzina lake ndikuyamba, Wachifundo Chambiri,
Wachisoni.*

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝ لَمْ يَلِدْ ۝ وَلَمْ يُولَدْ ۝
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝

*Kumasulira: Nena iwe (Okonedwa), "Iye ndi Mulungu, Iye ndi Mmodzi."
"Mulungu Ngodziyimira payekha." "Iye alibe mwana, ndipo Sanabadwe ndi
aliyense." Ndipo palibe wofanana Naye. '*

Tasbīḥ of rukū'

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ ط

Kumasulira: Ulemerero upite kwa Mbuye wanga, Wamphanvu zonse

Tasmi' (kuimirira pambuyo pa rukū')

سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ

Kumasulira: Allah (عَزَّوَجَلَّ) Wamunva amene wamutamanda.

Tahmīd

اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ

Kumasulira: E Allah! , Mbuye wathu! Kuyamikidwa konse nkwa Inu nokha.

Tasbīḥ of sajdah

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى

Kumasulira: Ulemerero upite kwa Mbuye wanga, Wam'mwambamwamba

Tashahḥud

التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَاةُ وَالطَّيِّبَاتُ ط السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا
النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ ط السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ
الصَّالِحِينَ ﴿ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا
عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ﴿

Kumasulira: Kupembedza konse kolankhula, kwa thupi kukhale kwa Allah (عَزَّوَجَلَّ).

Ntendere ukhale pa Inu E Nabi (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) komanso Chifundo ndi madalitso a

Allah (عَزَّوَجَلَّ). Ntendere ukhale pa ife ndi akapolo oopa Mulungu (عَزَّوَجَلَّ).

Ndikuchitira umboni kuti palibe wopembedzedwa mwachoonadi koma Allah

Ziphunzitso zofunika za chisilamu (Gawo II)

(عَزَّوَجَلَّ), ndiponso ndikuikira umboni kuti Muhammad (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) ndiye mtumiki Wake.

Ṣalāt Ibrāhīmī

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى
إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَبِيدٌ مَّجِيدٌ ۝ اللَّهُمَّ
بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ
وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَبِيدٌ مَّجِيدٌ ۝

Kumasulira: E, Allah (عَزَّوَجَلَّ)! Mpaseni ntendere (madalitso) (Sayyidunā) Muhammad (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) ndi mbumba yake monga momwe munatumizira zabwino kwa (Sayyidunā) Ibrahim (عَلَى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ السَّلَامُ) komanso mbumba yake. Ndithu, Inu nokha ndinu Wotamandidwa ndi wolemekezeka. E, Allah (عَزَّوَجَلَّ) mpaseni madaliso (Sayyiduna) Muhammad (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) ndi Mbumba yake monga momwe munampasira (Sayyidunah) Ibrahim komanso Mbumba yake. Ndithudi, Inu ndinu Wotamandidwa ndi Wolemekezeka

Du'ā māšūrah

اللَّهُمَّ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا

حَسَنَةٌ وَفِي الْأَخِرَةِ حَسَنَةٌ وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

Kumasulira: E, Allah (عَزَّوَجَلَّ)! E, Mbuye Wathu (عَزَّوَجَلَّ)! Tipatseni ife zabwino zapadziko lapansi ndi zabwino za tsiku lomaliza ndipo mutiteteze ku chilango cha Jahena.

Khurūj bişun'ihī

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ

Kumasulira: Mtendere ukhale pa inu komanso chifundo cha Allah (عَزَّوَجَلَّ).

Kalimah Yachinayi: Umodzi wa Allah

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ط لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ ط
يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ أَبَدًا ط ذُو الْجَلَالِ
وَالْإِكْرَامِ ط بِيَدِهِ الْخَيْرُ ط وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ط

Kumasulira: Palibe woyenera kupembedzedwa mwachoonadi koma Allah (عَزَّوَجَلَّ). Ali Yekha. Alibe anzake. Ufumu wonse ngwa Iye, ndipo kutamandidwa konse nkwa Iye. Iye yekha ndi amene amapereka moyo; Iye ali Wamoyo; Iye sadzafa konse. [Iye ndi] Wamkulu ndi Wolemekezeka. M'dzanja Lake muli ubwino, ndipo lye Ngokhoza chilichonse.

Kalimah Yachisanu: Kulapa

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ رَبِّي مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ أَذْنَبْتُهُ عَمَدًا أَوْ خَطًّا سِرًّا أَوْ
عَلَانِيَةً وَأَتُوبُ إِلَيْهِ مِنَ الذَّنْبِ الَّذِي أَعْلَمُ وَمِنَ الذَّنْبِ
الَّذِي لَا أَعْلَمُ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ وَسَتَّارُ الْعُيُوبِ وَ
غَفَّارُ الذُّنُوبِ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

Kumasulira: Ndikupempha chikhululuko kwa Allah, Mbuye wanga, pa machimo onse amene ndachita modziwa kapena mosadziwa, mobisa kapena moonekera, ndipo ndikulapa kwa Iye pa machimo amene ndikuwadziwa ndi machimo amene sindikuwadziwa, ndithudi Inu. Ndiwodziwa zamseri, ndi Obisa zofowoka, ndi Okhululuka machimo, ndipo kuthekera kosiya machimo ndi kuchita zabwino, nkwa Mulungu (عَزَّوَجَلَّ) Yekha, Wamphanvu zoposa, Wamkulukulu.

Kalimah Yachisanu ndi chimodzi: Kukana

kusakhulupirira

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ أَشْرِكَ بِكَ شَيْعًا وَأَنَا أَعْلَمُ بِهِ
وَأَسْتَغْفِرُكَ لِمَا لَا أَعْلَمُ بِهِ تَبْتُ عَنْهُ وَتَبَّرَاتُ مِنَ الْكُفْرِ
وَالشِّرْكِ وَالْكَذْبِ وَالْغَيْبَةِ وَالْبِدْعَةِ وَالنَّبِيَّةِ وَالْفَوَاحِشِ

وَالْبُهْتَانِ وَالْمَعاصِي كُلِّهَا وَأَسَلْتُ وَأَقُولُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ

Kumasulira: E, Allah (عَزَّوَجَلَّ)! Ndikudzitchinjiriza Kwa Inu kuti ndisakuphatikizeni ndi chinachilichonse pomwe ine ndikudziwa, ndipo ndikukupemphani chikhululuko Pamene sindikudziwa. Ndikulapa kuchimenecho, ndipo ndanyansidwa ndi kusakhulupirira, kukukanira, bodza, miseche, nthano, zawunve, zoneneza komanso machimo onse. Ndagonjera m'Chisilamu ndikunena kuti palibe wopembedzedwa mwachowonadi koma Allah (عَزَّوَجَلَّ), Muhammad (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) ndi Mneneri wa Allah.

Du'ās

Du'a pakuwonjezera mzeru

اللَّهُمَّ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا ط

Kumasulira: E, Allah (عَزَّوَجَلَّ), E, Mbuye wanga! Onjezani nzeru zanga

Du'a pokumwa mkaka

اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَزِدْنَا مِنْهُ ط

Kumasulira: E, Allah (عَزَّوَجَلَّ), tipatseni madalitso m'menemu, ndipo tipatseni zoposa izi¹.

Du'a yowerenga usanalowe m'chimbudzi

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبْثِ وَالْخَبَائِثِ ط

Kumasulira: E, Allah (عَزَّوَجَلَّ), ine ndikudzitchinjiriza Kwa Inu ku ziwanda zachimuna ndi zazikazi.²

¹ Sunan Abi Dāwūd, Kitāb-ul-Ashribah, vol. 3, pp. 476, Ḥadīš 3730

² Ṣaḥīḥ Bukhārī, Kitāb-ud-Da'wāt, vol. 4, pp. 195, Ḥadīš 6322

Ziphunzitso zofunika za chisilamu (Gawo II)

Du'ā yowerenga ukamatuluka m'chimbudzi

ط الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنِّي الْأَذَى وَعَافَانِي ط

Kumasulira: Kuyamikidwa konse nkwa Allah (عَزَّوَجَلَّ) Yemwe wandichotsera masawutso ndi kunditonhoza ¹.

Du'ā yowerenga poyang'ana pagalasi

ط اللَّهُمَّ أَنْتَ حَسَنْتَ خُلُقِي فَحَسِّنْ خُلُقِي ط

Kumasulira: E, Allah (عَزَّوَجَلَّ)! Mwakongoletsa maWonekedwe anga; ndikongoleseninsu makhalidwe anga ².

Du'ā yowerenga mukamagwiritsa ntchito kohl

ط اللَّهُمَّ مَتَّعْنِي بِالسَّعِّ وَالْبَصْرِ ط

Kumasulira: E, Allah (عَزَّوَجَلَّ)! Ndipindulitseni powona ndi kumva

Du'ā yowerenga ukaona Msilamu akumwetulira

ط أَضْحَكَ اللَّهُ سِنَّكَ ط

Kumasulira: Allah (عَزَّوَجَلَّ) akupangeni kukhala omwetulira nthawi zonse. ³

¹ Muşannaf Ibn Abi Shaybah, Kitāb-ud-Du'ā, vol. 7, pp. 149, Ḥadīš 2

² Al-Ḥasan Al-Ḥaşīn, pp. 102

³ Şaḥīḥ Bukhārī, vol. 2, pp. 403, Ḥadīš 3294

Ziphunzitso zofunika za chisilamu (Gawo II)

Du'ā yowerenga popaka mafuta ndi fungo labwino

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ط

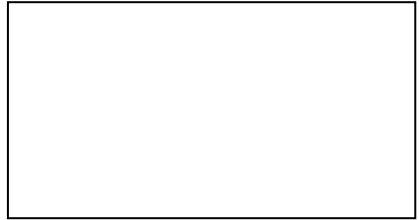
*Kumasulira: Allah m'Dzina lake ndikuyamba,
Wachifundo Chambiri, Wachisoni. ¹*

Du'ā yowerenga polowa mu Zikiti

اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ ط

*Kumasulira: E, Allah (عَزَّوَجَلَّ)! Nditsegulireni ine
chitseko cha chifundo Chanu. ²*

Du'ā yowerenga potuluka mu mzikiti

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ ط

*Kumasulira: E, Allah (عَزَّوَجَلَّ)! Ine
ndikukupemphani Inu madalitso Anu ³.*

Du'ā yowerenga pambuyo pakuyetsemula

الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ ط

Kumasulira: Kuyamikidwa konse nkwa Allah (عَزَّوَجَلَّ) munjira iliyonse ⁴.

¹ Ṣaḥīḥ Bukhārī, vol. 2, pp. 403, Ḥadīṣ 3294

² Sunan Abī Dāwūd, Kitāb-uṣ-Ṣalāḥ, vol. 1, pp. 199, Ḥadīṣ 465

³ Sunan Abī Dāwūd, Kitāb-uṣ-Ṣalāḥ, vol. 1, pp. 199, Ḥadīṣ 465

⁴ Sunan-ut-Tirmizī, Kitāb-ul-Adab, vol. 4, pp. 339, Ḥadīṣ 2747

Ziphunzitso zofunika za chisilamu (Gawo II)

Du'ā yonena poyankha woyetsemula

يَرْحَمُكَ اللَّهُ ط

Kumasulira: Allah (عَزَّوَجَلَّ) akuchitireni chifundo ¹.

Du'ā yowerengedwa potuluka M'nyumba

بِسْمِ اللَّهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ ط

Kumasulira: Allah (عَزَّوَجَلَّ) m'Dzina Lake (ndikutuluka m'nyumba yanga). (Ndipo)

Ndikudalira Mulungu (عَزَّوَجَلَّ). Kutha kudziletsa kumachimo ndi kutha kuchita zabwino ndi kwa Allah

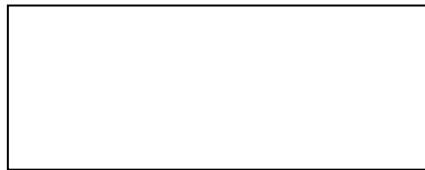
عَزَّوَجَلَّ yekha ².

Du'ā yowerenga polowa M'nyumba

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ الْمَوْلَجِ وَخَيْرَ الْمَخْرَجِ

Kumasulira: E, Allah (عَزَّوَجَلَّ)! Ndikukupemphani zabwino za malo olowa ndi potuluka ³.

¹ Ṣaḥīḥ Bukhārī, Kitāb-ul-Adab, vol. 4, pp. 163, Ḥadīṣ 6224

² Sunan Abī Dāwūd, Kitāb-ul-Adab, vol. 4, pp. 420, Ḥadīṣ 5095

³ Sunan Abī Dāwūd, Kitāb-ul-Adab, vol. 4, pp. 420, Ḥadīṣ 5096

Īman ndi zikhulupiriro

Allah ﷻ

Funso 1: Kodi Allah ﷻ ali ndi othandizana naye?

Yankho: Ayi, Mulungu ﷻ ndi Mmodzi ndipo alibe othandizana naye.

Funso 2: Kodi Allah ﷻ wakhalapo liti, ndipo adzakhalapobe mpaka liti?

Yankho: Allah ﷻ wakhalapo ndipo adzakhalapo mpaka kalekale.

Funso 3: Ndani analenga zonse zimene zili m'chilengedwe?

Yankho: Allah ﷻ Analenga zonse zopezeka m'chilengedwe chonse.

Funso 4: Ndani amadyetsa aliyense?

Yankho: Allah ﷻ Amadyetsa aliyense.

Funso 5: Ndani amapereka zofunika kwa aliyense?

Yankho: Allah ﷻ Amapereka zofunika kwa aliyense.

Funso 6: Kodi Allah ﷻ Angakhale ndi khalidwe loyipa?

Yankho: Ayi ndithu; Allah sangakhale ndi kuyipa komanso kulakwa, ndipo Allah ﷺ ngosalakwa konse.

Wokonedwa wathu Mneneri ﷺ

Funso 1: Kodi adzabwera Mtumiki pambuyo pa Mneneri wathu wokonedwa ﷺ?

Yankho: Palibe Mtumiki amene adzabwere pambuyo pa Sayyidunā Muhammad ﷺ, chifukwa Mneneri wathu wokonedwa خَاتَمُ النَّبِيِّينَ ﷺ ndi [Khātam-un-Nabiyyīn].

Funso 2: Kodi mawu oti خَاتَمُ النَّبِيِّينَ ﷺ akutanthauza chani?

Yankho: Akutanthauza kuti Mneneri womaliza.

Funso 3: Kodi Mneneri woyela ﷺ analengeza uneneri ali ndi zaka zingati?

Yankho: Mneneri woyela ﷺ analengeza uneneri wake ali ndi zaka 40.

Ziphunzitso zofunika za chisilamu (Gawo II)

Funso 4: Kodi ndi Mneneri uti amene anadalitsidwa ndi chidziwiso komanso mphanvu zambiri ndi Allah ﷺ?

Yankho: Wokonedwa wathu Mneneri Muhammad ﷺ.

Funso 5: Kodi tiyenera kuchita chani tikanva Dzina lodalitsika la Mneneri woyela ﷺ?

Yankho: Tiwerenge ṣalāt-‘alan-Nabī (timfunire zabwino) ﷺ.

Funso 6: Kodi Mneneri wathu ﷺ anali ndi chithunzi?

Yankho: Ayi ndithu, Mtumiki wathu ﷺ analibe chithunzi.

Sichi za Chisilamu

Funso 1: Ndi kokwana ngati Allah ﷺ wapereka lamulo la ṣalāh mu Korani yolemekezeka?

Yankho: Allah ﷺ wapereka lamulo la ṣwalāh kokwa ka 700 mu Korani yolemekezeka.

Funso 2: Kodi chilamulo cha Chisilamu ndi chiyani kwa munthu amene wakana chikakamizo cha swalah?

Yankho: Amene akukanira chikakamizo cha swala ndi kafir (wosakhulupirira).

Funso 3: Kodi ndintchito iti yomwe Mneneri wathu wokonedwa ﷺ walengeza kuti ndi (Mtendere wa mu Ntima)?

Yankho: Wokondedwa wathu Mneneri صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ walengeza kuti şalâh ndi Mtendere wa mu Ntima.

Funso 4: Tchulani zina mwa zabwino za şwalâh.

Yankho: Ma ubwino ena a şwalâh ndi monga

- ❖ Şalâh ndi Sichi ya Chisilamu
- ❖ Şalâh ndi njira yopezera chiyanjano cha Allah عَزَّوَجَلَّ.
- ❖ Machimo amunthu amene amapemphera şwalah amakhululukidwa.
- ❖ Şalâh ndi njira yovomeredwa ma du'ās
- ❖ Şalâh idzakhala nyali ya m'manda mwa m'dima.
- ❖ Sala ndi kiyi yaku Paradiso
- ❖ Swalah ndi miraji ya Msilamu
- ❖ Swalah imabweretsa madalitso
- ❖ Salâh imateteza ku matenda.
- ❖ Swalah imabweretsa madalitso m'zakudya.
- ❖ Swalah imateteza ku chilango cha m'manda komanso ku Jahena.
- ❖ Şwalâh idzapangitsa kukhala kosavuta kuwoloka mlatho wa Şirâṭ.
- ❖ Swalah ndi Mtendere wa mu Ntima wa Mneneri.

- ❖ Amene amapephera Swalah adzadalitsidwa ndi chiwombolo cha Mneneri صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ pa tsiku lachiweruzo.
- ❖ Amene amachita mapemphero awo patsiku lachiweruzo adzapatsidwa buku la zi ntchito zawo kuzera kudzanja lamanja.
- ❖ Ubwino waukulu kwa amene amapephera Swala ndi kuti adzamuona Allah عَزَّوَجَلَّ pa tsiku lachiweruzo.

Funso 5: Kodi mavuto ndi otani kwa munthu osapephera swalah?

Yankho: mavuto kwa munthu osapephera Swalah ndi awa:

- ❖ Allah عَزَّوَجَلَّ sasangalala ndi amene sapemphera swalah
- ❖ Moto udzayaka m'manda a munthu amene sapemphera Swala.
- ❖ Njoka yadadzi idzapangidwa kuti ilange munthu amene sapemphera swala.
- ❖ Amene sapemphera Swalah adzayankha mlandu pa tsiku lachiweruzo.
- ❖ Ngati munthu waphonya dala ngakhale swala imodzi, dzina lake limalembedwa pa khomo la Jahannama.
- ❖ Manda adzamufinya munthu waulesi popephera swala moopsa kotero kuti nthiti zake zidzathyoka ndi kuphatikizana.

Funso 6: Kodi kudya moyiwala kumalepheretsa kusala ?

Yankho: Kudya moyiwala sikulepheretsa kusala.

Funso 7: Kodi kusala kunakhala Fard liti (kukakamizika)?

Yankho: Kusala kunakhala Fard pa 10 Sha'ban-ul-Mu'azzam, chaka chachiwiri cha Hijrah.

Funso 8: Kodi kusala kumayambitsa matenda?

Yankho: Ayi, m'malo mwake kwanenedwa mu Ḥadīš, 'salani, mudzakhala wathanzi¹.'

Funso 9: Tchulani ubwino wosala.

Yankho: Kwanenedwa mu Ḥadīš kuti, 'Ngati wina apempherera ngakhale Swala imodzi mwabata ndi mtendere mu Ramadhani, Allah عَزَّوَجَلَّ adzammangira nyumba yachifumu ya miyala ya rubi yofiyira kapena yobiriwira m'Paradiso².

¹ Al-Mu'jam-ul-Awsaṭ, vol. 6, pp. 146, Ḥadīš 8312

² Majma'-uz-Zawāid, vol. 3, pp. 346, Ḥadīš 4792

Angelo

Funso 1: Kodi mayina a angelo anayi otchuka ndi ati, ndipo ntchito zawo n'zotani?

Yankho: Mayina a angelo anayi otchuka ndi awa:

(1) Sayyidunā Jibrāil عَلَيْهِ السَّلَام (2) Sayyidunā Mīkāil عَلَيْهِ السَّلَام

(3) Sayyidunā Isrāfil عَلَيْهِ السَّلَام (4) Sayyidunā 'Izrāil عَلَيْهِ السَّلَام

Ntchito zawo ndi:

- ❖ Ntchito ya Sayyidunā Jibrāil عَلَيْهِ السَّلَام ndikufikitsa wahī wa Allah عَزَّوَجَلَّ kwa Aneneri عَلَيْهِ السَّلَام.
- ❖ Ntchito ya Sayyidunā Mīkāil عَلَيْهِ السَّلَام ndikupereka zofunika.
- ❖ Ntchito ya Sayyidunā Isrāfil عَلَيْهِ السَّلَام ndikuomba Šūr (lipenga)pa tsiku lachiweruzo.
- ❖ Ntchito ya Sayyidunā 'Izrāil عَلَيْهِ السَّلَام ndi yochotsa Nzimu pa nthawi ya imfa.

Funso 2: Kodi mayina a angelo awiri amene nthawi zonse amatsagana ndi munthu aliyense ndi ati?

Yankho: Kirāman Kātībīn.

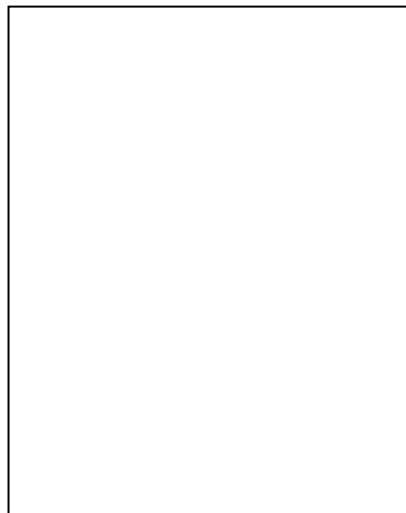
Funso 3: Kodi Kirāman Kātībīn wapatsidwa ntchito yanji?

Yankho: Ntchito yawo ndi kulemba zabwino ndi zoyipa za anthu.

Aneneri: عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ

Funso 1: Kodi ndi ndani amatchedwa Mneneri ?

Yankho: Mneneri ndi munthu amene Allah عَزَّوَجَلَّ wamutumizira uthenga kuti awaongole anthu, posatengera kuti uthengawo unatumizidwa ndi mngelo kapena ayi.

Funso 2: Ndani amatchedwa Mtumiki?

Yankho: Osati Mtumiki anga khale munthu ekha ayi. Mtumiki akhoza kukhala wochokera mwa anthu kapena mwa angelo. Akatswiri ena ophunzira za chisilamu amanena kuti Mtumiki ndi Mneneri amene amabweretsa lamulo latsopano.

Funso 3: Kodi chiwerengero cha Aneneri عَلَيْهِمُ السَّلَامُ chilipo chi ngati?

Yankho: Allah عَزَّوَجَلَّ anatumiza aneneri osawerengeka; Iye yekha ndi amene akudziwa chiwerengero chawo chenicheni.

Funso 4: Ndi Mneneri uti amene amadziwika kuti ndi Abul Bashar [أَبُو الْبَشَرِ]?

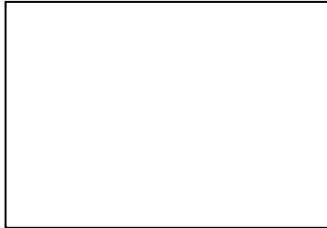
Yankho: Sayyidunā Ādam عَلَيْهِ السَّلَامُ amadziwika kuti ndi Abul Bashar [أَبُو الْبَشَرِ].

Ziphunzitsa zofunika za chisilamu (Gawo II)

Funso 5: Kodi ndi m'nthawi ya mneneri uti pamene chimphepo chosufukiritsa madzi chinafika padziko lonse?

Yankho: M'nthawi ya Sayyidunā Nūḥ عَلَى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ.

Mu'jizāt (zodabwitsa) za aneneri عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ

Funso 1: Ndi Mneneri عَلَيْهِ السَّلَامُ uti amene anagawa mwezi kukhala zidutswa ziwiri?

Yankho: Wokonded

Mneneri wathu wokondedwa Muhammad Mustafa صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ anagawa mwezi kukhala zidutswa ziwiri.

Funso 2: Ndi vesi iti m'korani imene ikutchula za chochitika cha mwezi kugawikana magawo awiri?

Yankho:

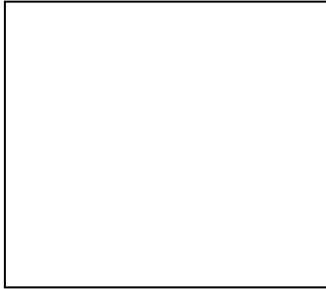
اِقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ ﴿٦١﴾

kaswenTsiku lachiweruzo layandikira, ndipo mwezi u (pakulozera chala kwa Mtumiki muhammad)

(Qamar, ndime 1-Īmān (Kumasulira kwa Korani)] (Gawo 27, Sūrah Al-ul-Kanz]

Funso 3: Ndi mneneri uti amene anasisita zidendene zake pansu, zomwe zinapangitsa kutuluka kwa kasupe wa 'Zam Zam'?

Yankho: Sayyidunā Ismā'il عَلَى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ السَّلَامُ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ anasisita zidendene zake pansi, zomwe zinapangitsa kutuluka kwa kasupe wa 'Zam Zam'.

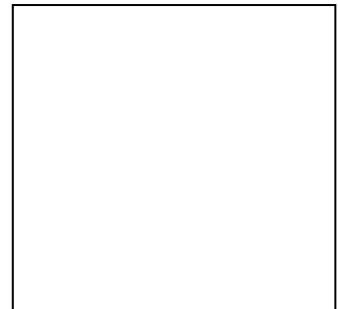
Funso 4: Ndi mneneri uti amene anamenya mwala ndi ndodo, zomwe zinapangitsa kuti patuluke akasupe 12?

Yankho: Sayyidunā Mūsā عَلَى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ السَّلَامُ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ anamenya mwala ndi ndodo yake, zomwe zinapangitsa akasupe khumi ndi awiri kutuluka.

Funso 5: Ndi zala za Mneneri uti zomwe zinatuluka akasupe?

Yankho: Akasupe anatuluka m'zala za wokondedwa wathu Muhammad صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ.

Funso 6: Ndi neneri uti amene anaponyedwa kumoto ndi osakhulupirira, koma motowo unazizira kwa iye?

Yankho: Osakhulupirira anaponya Sayyidunā Ibrāhīm عَلَى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ السَّلَامُ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ kumoto, koma unakhala wozizira kwa iye.

Funso 7: Werengani mokweza vesi (Ayat) ndi kumasulira kwake, kufotokoza zomwe zinachitika kuti moto uzilare kwa Sayyidunā Ibrāhīm عَلَيْهِ السَّلَامُ.

Yankho:

قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴿٦٩﴾

We said, 'O fire! Become cool and peaceful upon Ibrahim.'

[Kanz-ul-Īmān (Translation of Quran)] [Part 17, Sūrah Al-Anbiyā, verse 69]

zisanu zisanafike zisanu

Wokondedwa ana! Ndithudi, moyo ndi waufupi kwambiri. Nthawi yomwe mulinayo igwiritseni ntchito chifukwa sidzabwereranso, ndipo chiyembekezo chilichonse chokhala ndi nthawi m'tsogolo ndi chinyengo chifukwa sitikudziwa zomwe zingatichitikire m'tsogolo. Mwina titha kukumana ndi imfa yathu mphindi yotsatira. Mneneri Wokondedwa ndi Wodala anati, 'sungani zinthu zisanu zisanafike zinthu zisanu: (1) kukhala wachinyamata musanakalambe (2) Nthanzi musanadwale (3) Chuma musanasauke (4) Kusangalala musanatanganidwe [mwachitsanzo kutanganidwa]. (5) Moyo musanamwalire.' *(Al-Mustadrak, vol. 5, tsamba. 435)*

Mabuku ovumbulitsidwa

Funso 1: Kodi buku loyamba kuvumbulitsidwa ndi liti?

Yankho: Tawrah̄ ndi buku loyamba kuvumbulitsidwa.

Funso 2: Kodi Tawrah inavumbulitsidwa kwa mneneri uti?

Yankho: Tawra inavumbulitsidwa kwa Sayyidunā Mūsā عَلَىٰ نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ.

Funso 3: Ndi buku liti lomwe linavumbulutsidwa pambuyo pa Tawrah?

Yankho: Zabūr inavumbulutsidwa pambuyo pa Tawrah.

Funso 4: Kodi Zabur inavumbulutsidwa kwa Mneneri uti?

Yankho: Zabūr inavumbulutsidwa kwa Sayyidunā Dāwūd عَلَى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ السَّلَامُ.

Funso 5: Ndi buku liti limene linavumbulutsidwa pambuyo pa Zabūr?

Yankho: Injil inavumbulutsidwa pambuyo pa Zabūr.

Funso 6: Kodi Injil inavumbulutsidwa kwa mneneri uti?

Yankho: Injil inavumbulutsidwa kwa Sayyidunā ‘Īsā عَلَى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ السَّلَامُ.

Funso 7: Kodi buku lomaliza kuvumbulutsidwa ndi liti?

Yankho: Korani yopatulika ndi buku lomaliza kuvumbulutsidwa.

Funso 8: Ndi Mneneri uti amene anavumbulutsidwa Korani yopatulika?

Yankho: Korani yopatulika inavumbulutsidwa kwa Mneneri wathu wokondedwa صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ.

Qur’an yopatulika

Funso 1: Kodi vesi yoyamba ya mu Qur’ani yopatulika inavumbulutsidwa kuti?

Ziphunzitso zofunika za chisilamu (Gawo II)

Yankho: Vesi yoyamba ya Korani inavumbulutsidwa m'phanga la Hirā.

Funso 2: Kodi Korani yopatulika ili m'chinenero chanji?

Yankho: Korani yopatulika ili m'Chiarabu.

Funso 3: Kodi liwu loyamba kuvumbulutsidwa ndi chani?

Yankho: **إِقْرَأْ** [Iqrā], kutanthauza kuti 'werenga'.

Funso 4: Ndi zaka zingati Korani inavumbulutsidwa?

Yankho: Korani yopatulika inavumbulutsidwa pafupifupi zaka 23¹.

Funso 5: Kodi mu Korani yopatulika muli magawo angati?

Yankho: Mu Korani yopatulika muli magawo makumi atatu.

Funso 6: Kodi mu Korani yopatulika muli ma Surah angati?

Yankho: Mu Korani yopatulika muli ma Sūra 114.

Makhalidwe owerengera Korani yopatulika

Funso 1: Ndi malangizo ati amene munthu ayenera kuyang'ana

¹ Al-Jāmi' li-Aḥkām-il-Quran, Sūrah Al-Qadr, vol. 20, pp. 92

pamene akuwerenga Korani yopatulika?

Funso : kodi ndi mbali iti imene munthu akuyenera ayang'anepomwe akuwerenga Qur'an

Yankho: **Pomwe** Munthu akuwerenga Korani yopatulika ayang'ane ku Qiblah, monga momwe zili zokondedwa kutero.

Funso 2: Kodi kuli bwanji kuwerenga Korani yopatulika utasamira pilo kapena pa chinthu china?

Yankho: Munthu asawerenge Korani yopatulika atasamila pilo kapena chinthu china. M'malo mwake, munthu aiwerenge modzichepetsa ndi mwabata atakhala molunjika.

Funso 3: Kodi tingawerenge Korani yopatulika titagona?

Yankho: Inde, Munthu atha kuwerenga Korani yopatulika atagona, koma miyendo yathu ikhale yopinda.

Funso 4: Tiwerenge chani tisanayambe kuwerenga Korani yopatulika?

Yankho: Tiwerenge Ta'awwuz (mwachisanzo. **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ**)
ndi Tasmiyyah (mwachisanzo. **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ**)
tisanayambe kuwerenga Korani yopatulika).

Funso 5: Ndi malo ati kumene kuli kololedwa kuwerenga Korani yopatulika?

Yankho: Nkoletsedwa kuwerenga Korani yopatulika m'bafa ndi m'malo aunve (monga kuchimbudzi).

Funso 6: Zingakhale bwanji kukhala ndi msana wake moyang'anizana ndi Korani yopatulika kapena kutambasula mapazi ake ku iyo?

Yankho: Ndikuchita mopanda ulemu kukhala ndi msana wake moyang'anizana ndi Korani yopatulika kapena kutambasula mapazi ake ku Qur'an. Chifukwa chake, izi ziyenera kupewedwa.

Funso 7: Munthu akayasamula panthawi yowerenga Korani yopatulika, achite chiyani?

Yankho: Munthu akayasamula panthawi yowerenga Korani yopatulika, ayimitse kuwerengako, chifukwa kuyasamula ndi chizindikiro cha kulowererapo kwa satana.

Funso 8: Ngati katswiri ophunzira wa Chisilamu, sheikh (wotsogolera muwuzimu), makolo athu kapena aphunzitsi abwera pamene tikuwerenga Korani yopatulika, tingaimirire kuti tiwalemekeze?

Yankho: Inde, tikhoza kusiya kubwerezabwereza n'kuimirira kuti tiwalemekeze.

Funso 9: Akuti Satana amawerenga Korani yopatulika ngati itasiyidwa yotsegula, ndizoonadi?

Yankho: Ndi zabodza komanso zopanda maziko.

Funso 10: Kodi malamulo a Chisilamu akuti chani pa nkhani yosunga Korani yopatulika m'chivundikiro kapena munsalu?

Yankho: Ndizoloredwa kusunga Korani yopatulika m'chivundikiro kapena munsalu. Asilamu akhala akuchita zimenezi kuyambira m'nthawi ya maswahaaba olemkezeka رضى الله عنه.

Funso 11: Kodi kuwerenga Korani mokweza ndikoloredwa?

Yankho: Kuwerenga Korani mokweza, ndikwabwino, chifukwa zonse zomwe phokoso limafika zizidzakhala mboni za chikhulupiriro cha owerenga pa tsiku lachiweruzo. Komabe, munthu ayenera kusamala kuti asasokoneze aliyense amene akupemphera salah, kugona kapena kudwala.

Funso 12: Zimakhala bwanji kukambirana kapena kuyang'ana uku ndi uko powerenga Korani yopatulika?

Yankho: Munthu amvetsere kuwerenga kwa Korani yopatulika mwaka chetechete komanso mwachidwi. Ndi tchimo kuyankhula pamene Korani yopatulika ikuwerengedwa.

Funso 13: Pamisonkhano yomwe imawerengedwa Korani yopatulika, abale ambiri achisilamu amawerenga mokweza. Kodi kutero ndikololedwa?

Ziphunzitsa zofunika za chisilamu (Gawo II)

Yankho: Kuwerengera pa gulu mokweza Korani Yoyela ndikoletsedwa. Pa nthawi yotere, onse awerenge Korani motsitsa.

Funso 14: Ophunzira amawerenga Korani mokweza mu madrasah. Kodi lamulo la Chisilamu ndi chani pa izi?

Yankho: Ndi zoloredwa kwa ophunzira kuwerenga Korani mokweza m'madrasah.

Palibe chimene chili chabwino kuposa chidziwitso

Mneneri oyela صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ kamodzi kokha analankhulapo ndi swahaba wake pamene Allah anatumiza uthenga osatira: A sa'at (mwachisanzo, ola) ya munthuyu ndiyomwe yasala. Inali nthawi ya Pemphero la Asr. Mneneri صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ anamuwuzwa Swahaba zokhuza nkhani, ndipo choncho anapempha mochondelera E Mneneri wa Allah (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) ndi uzeni ntchito imene iliyabwino kwa ine panopa. Mneneri wa Allah (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) anati: khala otangwanika ndikufunafuna maphunziro.' Choncho, Swahaba anatangwanidwa ndikufunafuna maphunziro ndipo anamwalira pemphero la Maghrib lisanapempheredwe. Yemwe analandira Hadith anati ngati ntchito ikanakhala yabwino kuposa yofunafuna maphunziro ndiye kuti Mneneri صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ akanamulamula Swahaba kuchita ntchito yokhayo. (*Tafsīr Kabīr, Sūrah Al-Baqarah, vol. 1, pp. 410*)

Otsatira a mtumiki رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ

Funso 1: Kodi mawu oti‘ Asharaĥ Mubasharaĥ amatanthauza chani?

Yankho: Mawu oti‘ Asharaĥ Mubasharaĥ akutanthawuza za maswahaaba khumi (10) رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ amene Mneneri صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ anawuza nkhani yabwino ya paradiso mmoyo wawo wapadziko lapansi.

Funso 2: Kodi mayina a maswahaaba رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ amene ali m’gulu la ‘Asharaĥ Mubashsharaĥ ndi ati?

Yankho: Mayina a maswahaaba amene ali m’gulu la ‘Asharaĥ Mubashsharaĥ ndi: ¹

1. Sayyidunā Abū Bakr Şiddīq رَضِيَ اللهُ عَنْهُ
2. Sayyidunā ‘Umar Fārūq A’ẓam رَضِيَ اللهُ عَنْهُ
3. Sayyidunā ‘Uşmān Ghani رَضِيَ اللهُ عَنْهُ
4. Sayyidunā ‘Alī Murtaḍā رَضِيَ اللهُ عَنْهُ
5. Sayyidunā Ṭalḥaĥ Bin ‘Ubaydullāĥ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ
6. Sayyidunā Zubayr Bin ‘Awām رَضِيَ اللهُ عَنْهُ

¹ Sunan-ut-Tirmizī, Kitāb-ul-Manāqib, vol. 5, pp. 416-417, Ḥadīş 3768, 3768

Ziphunzitso zofunika za chisilamu (Gawo II)

7. Sayyidunā ‘Abdur Raḥmān Bin ‘Awf رَضِيَ اللهُ عَنْهُ
8. Sayyidunā Sa’d Bin Abī Waqāṣ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ
9. Sayyidunā Sa’īd Bin Zayd رَضِيَ اللهُ عَنْهُ
10. Sayyidunā Abū ‘Ubaydaḥ Bin Jarrāḥ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ

Funso 3: Ndi Sahaba uti yemwe amadziwika kuti Muazzin Rasūl?

Yankho: Sayyidunā Bilal رَضِيَ اللهُ عَنْهُ amadziwika kuti Muazzin Rasūl.

Funso 4: Ndi sahaba uti yemwe amadziwika kuti Sayfullāḥ (Lupanga la Allah)?

Yankho: Sayyidunā Khālid Ibn Walid رَضِيَ اللهُ عَنْهُ amadziwika kuti Sayfullāḥ.

Funso 5: Ndi sahaba uti yemwe amadziwika kuti Asadullāḥ (mkango wa Allah)?

Yankho: Sayyidunā ‘Alī كَرَّمَ اللهُ وَجْهَهُ الْكَرِيم رَضِيَ اللهُ عَنْهُ amadziwika kuti Asadullāḥ.

Funso 6: Ndi Sahaba uti yemwe amadziwika kuti Sayyid-ush-Shuḥadā?

Yankho: Amalume ambali ya bambo ake a Mtumiki woyela Sayyidunā Ḥamzah رَضِيَ اللهُ عَنْهُ amadziwika kuti Sayyid-ush-Shuḥadā.

Funso 7: Kodi pali Dzina la sahaba aliyense latchulidwa mu Korani yopatulika?

Yankho: Inde, Dzina la sahaba latchulidwa mu Korani yopatulika.

Ziphunzitso zofunika za chisilamu (Gawo II)

Funso 8: Dzina la sahaba uti lomwe latchulidwa mu Korani yopatulika?

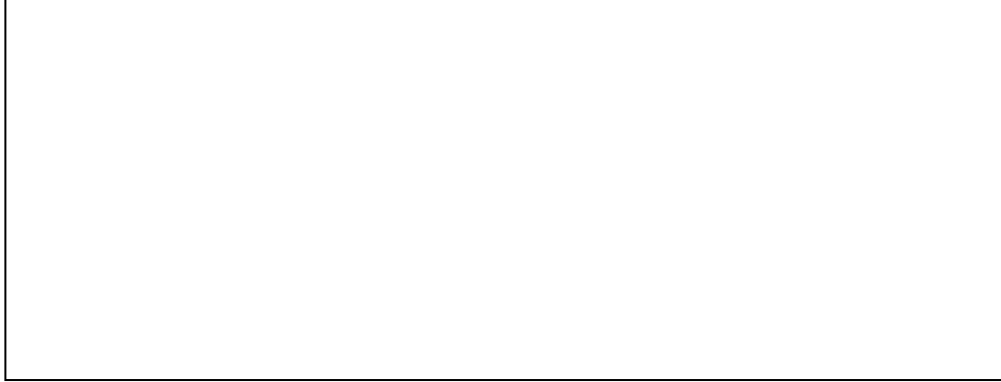
Yankho: Dzina la Sayyidunā Zayd Bin Ḥārīshāh رضى الله عنه latchulidwa mu vesi ya 37 ya Sūrah Aḥzāb mugawo la 22.

Funso 9: kodi ndi Sahaba uti amene analandira maḥadisi ambiri?

Yankho: Sayyidunā Abū Ḥurayrah رضى الله عنه analandira maḥadisi ambiri.

Funso 10: Kodi ndi Sahaba uti amene amadziwika kuti ndi mulakatuli (owerenga na'at) ?

Yankho: Sayyidunā Ḥassān Bin Šābit رضى الله عنه.

Auliyā kirām (oyera mtima) رَحْمَةُ اللَّهِ السَّلَام

Funso 1: Kodi oyera mtima wankulu ndi ndani¹?

Yankho: Ghauš A'ẓam, Sayyid 'Abdul Qādir Jilānī رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ.

Funso 2: Tchulani mayina a ena a oyera mtima رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ ndipo tchulaninso komwe manda awo opatulika ali?.

Yankho: Nawa mayina asanu ndi atatu ndi mayina a mizinda yomwe kuli manda awo opatulika:

1. Sayyidunā Khuwājāh Niẓāmuddīn Auliyā Dihlī رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ.

❖ Manda ake opatulika ali ku Delhi.

2. Quṭb Madīnaḥ, Sayyidunā Ziyāuddīn Aḥmad Madanī رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ.

¹ Plural of walī

❖ Manda ake opatulika ali ku Jannat-ul-Baqī’.

3. Sayyidunā Shams-ul-‘Ārifīn, Khuwājāh
Shamsuddīn Siyālwi رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ.

❖ Manda ake opatulika ali ku Siyal Sharif, mzinda wa Pakistan.

4. Pīr Sayyid Maḥr ‘Alī Shāh Golaṛwī Ḥanafī رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ.

❖ Manda ake opatulika ali ku Golrah Sharif, mzinda wa Pakistan.

5. Sayyidunā Shāh ‘Abdul Laṭīf Bhitāī رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ.

❖ Manda ake opatulika ali ku Bhit, mzinda womwe uli m'chigawo cha Sindh ku Pakistan.

6. Maulānā Ḥasan Razā Khān Ḥasan رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ.

❖ Manda ake opatulika ali ku Bareilly, mzinda ku India.

7. Sayyidunā Imām Barī رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ.

❖ Manda ake opatulika ali ku Islamabad, kulikulu la Pakistan.

8. Sayyidunā ‘Abdullāh Shāh Ghāzī رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ.

❖ Manda ake opatulika ali ku Karachi, mzinda wa Pakistan.

Funso 3: Kodi alipo wina m’nthawi yathu ino amene ali ndi zizindikiro za oyera mtima anthawi ya m’mboyomu?

Yankho: Inde, m’nthawi yathu ino, Amīr-e-Aḥl-e-Sunnat, ‘Allāmah Maulānā Muhammad Ilyas Attar Qadiri Razavi دامت برکاتہم العالیہ.

Zodabwisa (Karāmāt) za maṣaḥābah̄ ndi za Oyera mtima

olemekezeka رِضْوَانُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ

Funso 1: Kodi Karāmat ndi Chani?

Yankho: Mchitidwe wauzimu ukachitidwa ndi oyere mtima umatchedwa kuti karamat.

Funso 2: Kodi pali mitundu ingati ya karāmāt?

Yankho: ‘Allāmah̄ Tājuddīn Subkī رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ wanena mitundu yoposa 100 ya karāmāt m’bukhu lake ‘Ṭabaqāt-ush-Shya-Shā’ti-Kumb’i. Ena mwa mitundu imeneyo ndi iyi:

- ❖ Kuukitsa akufa
- ❖ Kukhala ndi ulamuliro pa mitsinje.
- ❖ Kulankhula ndi zomera.
- ❖ Kuyankhidwa du’ā.
- ❖ Nyama kukhala zomvera kwa iwo.
- ❖ Kugwira mitima ya anthu.
- ❖ Kulankhula ndi akufa.
- ❖ Mtunda wautali kukhala waufupi kwa iwo.
- ❖ Kupereka machiritso a matenda.
- ❖ Nthawi kukhala yochepa kapena yaitali kwa iwo.
- ❖ Kupereka nkhani zobisika
- ❖ Kukhala ndi moyo pambuyo posadya ndi kumwa.

Funso 3: Nenani zodabwisa za oyera mtima ena رَحْمَةُ اللَّهِ.

Yankho: Nazi zina zazodabwisa za oyera mtima ena رَحْمَةُ اللَّهِ:

Ziphunzitso zofunika za chisilamu (Gawo II)

1. Ghauš A'zam رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ anasonkhanitsa mafupa a nkhuku yowotcha ndikuiukitsa mwa lamulo la Allah.¹
2. Shaykh Aḥmad Bin Naṣr Khuzā'ī رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ ataphedwa, anawerenga Korani yopatulika ali pamtengo.²
3. Shaykh Abu Ishāq Shīrāzī رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ anawona Ka'ba yopatulika ali ku Baghdad.³

Funso 4: Kodi maswahaaba olemekezeka رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ nawonso ndi oyera mtima? Kodi anachitapo karāmāt iliyonse?

Yankho: Inde, maswahaaba olemekezeka رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ ndiabwino mwa oyera mtima, ndipo anachitikapo zodabwisa kumbali yawo.

Funso 5: Tchulan zodabwisa za maswahaaba رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ.

Yankho: zodabwisa zina za maswahaaba رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ ndipo ndi izi:

1. Kunachitika chivomerezi pa linga pamene gulu lankhondo lotumizidwa ndi Amīr-ul-Mūminīn, Sayyidunā Abū Bakr Ṣiddīq رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ anawerenga Kalimah̄ Ṭayyibah̄.⁴
- ❖ Pambuyo pa imfa yake, pamene mthupi la Sayyidunā Abū Bakr Ṣiddīq رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ linabweretsedwa ku kachisi wodalitsika wa

¹ Bahjat-ul-Asrār, pp. 128

² Tārīkh Baghdad, vol. 5, pp. 387

³ Jāmi' Karāmāt-ul-Auliyā, vol. 1, pp. 392

⁴ Izālat-ul-Khifā, Maqṣad Dawm, vol. 3, pp. 148

Mtumiki صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ. Salam ataperekedwa, chitseko cha kachisi chinatseguka.¹

2. Sayyidunā ‘Umar Fārūq A’zam رَضِيَ اللهُ عَنْهُ amalankhulidwa ndi munthu wakufa ataikidwa m’manda.²

❖ Pamene anali ku Madīna-tul-Munawwarah, Sayyidunā ‘Umar Fārūq A’zam رَضِيَ اللهُ عَنْهُ anafikitsa liwu lake kwa Sayyidunā Sāriyah رَضِيَ اللهُ عَنْهُ. mtunda wa makilomita kuchokera ku Madīnah ku Nahāwand (Iran).³

❖ Sayyidunā ‘Umar Fārūq A’zam رَضِيَ اللهُ عَنْهُ analembera kalata mtsinje wa Nile womwe unasiya kuyenda, ndipo kalatayo inaupangitsanso kuyenda.⁴

❖ Du’a ya Sayyidunā ‘Umar Fārūq A’zam رَضِيَ اللهُ عَنْهُ inavomerezedwa ndi Allah عَزَّوَجَلَّ.⁵

3. Munthu amene anatenga ndodo ya Amīr-ul-Mūminīn Sayyidunā ‘Ushmān Ghani رَضِيَ اللهُ عَنْهُ naithyola anadwala khansa m’dzanja lake.⁶

❖ Sayyidunā ‘Ushmān Ghani رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ananeneratu za malo ake.⁷

¹ Tafsīr Kabīr, Sūrah Al-Kahf, vol. 7, pp. 433

² Hujjatullāhi-‘Alal-‘Ālamīn, pp. 612

³ Mishkāt-ul-Maṣābīh, Kitāb Aḥwāl-ul-Qiyāmah wa-Bad-ul-Khalq, vol. 2, pp. 401, Ḥadīṣ 5954

⁴ Hujjatullāhi-‘Alal-‘Ālamīn, pp. 612

⁵ Izālat-ul-Khifā, Maqṣad Dawm, vol. 4, pp. 108

⁶ Al-Iṣābah fi-Tamyīz Al-Ṣaḥābah, Ḥarf Al-Jīm, vol. 1, pp. 622, Raqm 1248

⁷ Izālat-ul-Khifā, Maqṣad Dawm, vol. 4, pp. 315

- ❖ Liwu linamveka kuchokera kobisika pambuyo pa kuphedwa kwa Sayyidunā ‘Ušmān Ghanī رَضِيَ اللهُ عَنْهُ.¹
- ❖ Angelo ambiri anasonkhana pa nthawi yoikidwa mmanda Sayyidunā ‘Ušmān Ghanī رَضِيَ اللهُ عَنْهُ.²
- 1. Kukambirana kwa Sayyidunā ‘Alī كَرَّمَ اللهُ وَجْهَهُ الْكَرِيمِ ndi akufa oikidwa m’manda mwawo.³
 - ❖ Amene anamutcha Sayyidunā ‘Alī كَرَّمَ اللهُ وَجْهَهُ الْكَرِيمِ wabodza anasanduka wakhungu.⁴
 - ❖ Sayyidunā ‘Alī كَرَّمَ اللهُ وَجْهَهُ الْكَرِيمِ ananeneratu za imfa ndi malo oyikidwa anthu.⁵
 - ❖ Angelo anakonza chakuya kunyumba ya Sayyidunā ‘Alī رَضِيَ اللهُ عَنْهُ.⁶
 - ❖ Sayyidunā ‘Alī كَرَّمَ اللهُ وَجْهَهُ الْكَرِيمِ analengeza nkhani ya kumwalira kwake⁷
 - ❖ Sayyidunā ‘Alī كَرَّمَ اللهُ وَجْهَهُ الْكَرِيمِ amawerenga Korani yonse uku akukwera hatchi.⁸

¹ Shawāhid-un-Nubūwwah, pp. 209

² Al-Marja’-us-Sābiq

³ Hujjatullāhi-‘Alal-‘Ālamīn, pp. 613

⁴ Izālat-ul-Khifā, Maqṣad Dawm, vol. 4, pp. 496

⁵ Ar-Riyāḍ-un-Naḍarāh, vol. 2, pp. 201

⁶ Shawāhid-un-Nubūwwah, pp. 212

⁷ Al-Marja’-us-Sābiq

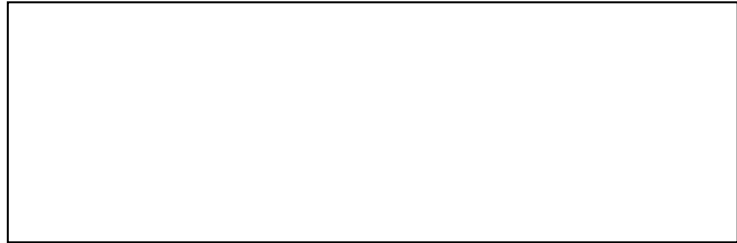
⁸ Shawāhid-un-Nubūwwah, pp. 212

Kudzichepetsa kumachokera ku imān

Okondedwa wathu Mneneri صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ wanena kuti, kudzichepetsa kumachokera ku imān (Chikhulupiriro).’ (*Musnad Abī Ya’lā, vol. 6, p. 291, Ḥadīš 7463*) monga momwe imān imamuteteza msilamu kuchita ukafr (kusakhulupirira), Kudzichepetsa kumateteza Munthu kusamvera. Izi zikufotokozeredwanso munkhani yochokera kwa Sayyidunā Ibn ‘Umar رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا: ‘mopanda chikaiko, Kudzichepetsa komanso imān zimagwirizana chimodzi chikasiyidwa china chimachosedwaponso.’ (*Al-Mustadrak lil-Ḥākīm, vol. 1, p. 176, Ḥadīš 66*)

Ntchito zakupembeza

Wuḍū

Kapangidwe ka wuḍū

- ❖ Okonedwa ana, zili zokonedwa kukhala pamalo okwera moyang'ana ku Qiblah popanga wudu.
- ❖ Pangani cholinga (Niya) yotsatirayi musanapange wudu, 'Ndikuchita wudu kuti ndikwaniritse lamulo la Allah عَزَّوَجَلَّ ndikupeza malipiro.'
- ❖ Ndi Sunnah kuwerenga بِسْمِ اللَّهِ musanapange wudu.
- ❖ Ngati kuli kotheka, werengani بِسْمِ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ, monga momwe angelo adzakhala akulembabe zabwino m'Buku la zochita zanu ngati wudu wanu udzakhlapobe.
- ❖ Sambisani manja onse awiri mpaka katatu ndikuchita khilāl (mwachisanzo kudusitsa zala za mmanja muzinzke).
- ❖ Tsopano gwiritsani ntchito miswāk molingana ndi Sunnah.

- ❖ Tsopano tsukani pakamwa panu katatu ndikuchukucha ngati simusala kudya.
- ❖ Tsopano kokera madzi katatu. Ngati simusala, kokera madzi mpaka pamwamba pa fupa lofewa la mkati la mphuno. Tsopano yendesani mkati mwa mphuno ndi chala chaching'ono cha dzanja lamanzere.
- ❖ Sambisani nkhope yonse katatu kuti madzi ayende mbali iliyonse kuchokera pamwamba pa mphumi mpaka pansu pa chibwano komanso kuchokera ku khutu kupita ku linzake.
- ❖ Tsopano sambisani nkono wa manja kuchokera ku nsonga kwa zala mpaka (ndi kuphatikizapo) mu chigongono katatu kuti pasakhale malo kuchokera pachigongono kupita ku misomali kukhala osanyowa. Kenako sambisani nkono wamanzere chimodzimodzi.
- ❖ Tsopano nyowetsani manja onse ndikudutsitsa pamutu wonse.
- ❖ Tsopano yendesani chala cha mkamba phala mkati mwa makutu ndikuseli kwake ndi chala chachikulu. Mudzayendesanso kumbuyo kwa khosi ndi kuseli kwa manja.
- ❖ Tsopano sambisani mapazi onse katatu mpaka (kuphatikiza) m'miyendo. Tsukani phazi lakumanja kaye kenako lamanzere. Komanso chitani khilāl (mwachisanzo kudutsitsa chala chaching'ono chakumanzere m'mipata ya zala za mapazi onse awiri).

Ziphunzitso zofunika za chisilamu (Gawo II)

- ❖ Yambani khilāl kuchokera ku chala chaching'ono cha phazi lakumanja ndikumalizitsa pachala chaching'ono chakumanzere.

Chidziwitso: Atsogolereni ana pachiwonetsero pakuwa thandizira mmalo ochitira wuḍū ndikuwalangiza kuti asawononge madzi.

Hujjat-ul-Islam Imām Muhammad Ghazālī رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ wati, ‘Pamene akusambitsa chiwalo chilichonse, ayembekezere kuti machimo ake achotsedwa m’chiwalocho’.¹

- ❖ Komanso aziwerenga du’a iyi pambuyo pa wudu (ndi ṣalāt-‘alan-Nabī صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ kamodzi asanawerenge ndipo kamodzi kumapeto):

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ

Kumasulira: E, Allah (عَزَّوَجَلَّ)! Ndichiteni kukhala m’gulu la amene alapa kwambiri, ndipo ndikhazikitseni kukhala m’gulu la oyeretsedwa.²

Zitseko zonse zisanu ndi zitatu za Paradiso zimatseguka

Hadiš ina ikunena kuti, ‘Munthu amene amapanga wudu moyenera nkuyang’ana kumwamba ndikuwerenga Kalimaḥ Shaḥādaḥ, makomo onse asanu ndi atatu a Paradiso amam’tsegukira. Akhoza kulowa pa khomo lililonse limene akufuna.’³

¹ Iḥyā-ul-‘Ulūmiddīn, Kitāb Asrār-uṭ-Ṭahārah, vol. 1, pp. 183

² Iḥyā-ul-‘Ulūmiddīn, Kitāb Asrār-uṭ-Ṭahārah, vol. 1, pp. 184

³ Sunan-ul-Kubrā lin-Nasāi, Kitāb ‘Amal-ul-Yawm wal-Laylāh, vol. 6, pp. 25, Ḥadiš 9912

Kupambana kowerenga Surah Qadr pambuyo pa wudu

Haadis ina ikulongosola: “Ngati munthu awerenga Surah Qadr kamodzi pambuyo pa Wudu, adzakhala m’gulu la ma siddiqin, ndipo ngati aiwerenga kawiri, adzakhala m’gulu la ma shuhada, ndipo ngati aiwerenga katatu adzakhala m’gulu la aneneri عَلَيْهِمُ السَّلَامُ pa tsiku lachiweruzo.¹

Maso sadzakhala opanda mphamvu

Ngati munthu atayang'ana kumwamba pambuyo pochita wudu ndikuwerenga Sūrah Qadr, maso ake sadzafowoka, إِنَّ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ.

Tanthauzo la ‘kusambisa’

Kusambitsa chiwalo cha thupi kumatanthauza kuti kuyenda kwa madontho awiri amadzi pa gawo lonse la thupi. Ngati angonyowetsedwa ndi kupaka dzanja lonyowa pamwamba pake, kapena ngati yatsikira dontho limodzi lamadzi pamwamba pake, ndiye kuti siidzaonedwa ngati yosambitsidwa, ndipo wudu kapena ghusl siwudzatheka.

Azān

Funso 1: Kodi azān ndi chani?

Yankho: Kulengeza kwa mtundu wina wapaderadera komwe kumayitanira Asilamu ku ṣwalāh kumatchedwa kuti azān.

Funso 2: Kodi kuchita azān ndi Fard?

¹ Kanz-ul-‘Ummāl, vol. 9, pp. 132, Ḥadiṣ 26085

Yankho: Ayi, kuchita azān ndi sunnah muakkadaḥ kwa ṣalāḥ zisanu za Fard zopempheredwa pa jamā’at mu nzikiti.

Funso 3: Kodi tingawerenge ṣalāt-‘alan-Nabī ﷺ tisanapange azān?

Yankho: Inde, kuwerenga ṣalāt-‘alan-Nabī ndi ntchito ya malipiro صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ tisanachite azān.

Funso 4: Kodi tiyenera kuchita chani pamene azān akunenedwa?

Yankho: Tiyenera kusiya kukambirana kwathu ndi zochita zina zonse polemekeza azān ndi kuyankha.

Funso 5: Kodi mawu a azān ndi ati?

Yankho: Mawu a azān ndi awa:

اللَّهُ أَكْبَرُ	اللَّهُ أَكْبَرُ
اللَّهُ أَكْبَرُ	اللَّهُ أَكْبَرُ
أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ	أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ	أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ
حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ	حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ
حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ	حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ
اللَّهُ أَكْبَرُ	اللَّهُ أَكْبَرُ
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ	

Malamulo oyamba a salaḥ

Funso 1: Kodi pali malamulo oyamba angati a swalaḥ?

Yankho: Pali malamulo oyamba asanu ndi limodzi a salaḥ:

(1) Ṭaḥārat (ukhondo) (2) Satr awrat (kuphimba maliseche) (3) kuyang'ana ku Qiblah (Istiqbāl Qiblaḥ)(4) nthawi (Waqt) (5) cholinga (Niyyat) (6) kuchita Takbīr yoyamba (Takbīr Taḥrīmaḥ)

Funso 2: Kodi ukhondo (Taḥārat) umatanthauza chani?

Yankho: pa thupi, zovala ndi malo oswalira akhale oyera ku zonyansa zamtundu uliwonse.

Funso 3: Kodi tanthauzo la satr 'awrat' ndi chani?

Yankho: Thupi la mwamuna liyenera kukhala lophimbidwa kuyambira pa mchombo mpaka m'mawondo, pamene thupi lonse la mkazi liyenera kukhala lophimbidwa kupatula zigawo zisanu izi: nkhope, zikhato zonse ziwiri, pansu pa mapazi onse awiri.

Funso 4: Kodi istiqbāl Qiblaḥ imatanthauza chani?

Yankho: Istiqbāl Qiblaḥ kutanthauza kuti kuyang'ana ku Qiblaḥ pa nthawi ya swala.

Funso 5: Kodi mawu akuti waqt (nthawi) amatanthauza chani?

Yankho: Mawu akuti Waqt akutanthauza kuti ndikofunikira kupephera ṣwalaḥ munthawi yake.

Funso 6: Kodi mawu akuti niyyat (cholinga) akutanthauza chani?

Yankho: Mawu akuti Niyyat akutanthauza kuti cholinga chokhazikika mu mtima. Kupanga cholinga chapakamwa sikofunikira. Komabe, cholinga chapakamwa pamodzi ndi cholinga cha mtima ndicho chabwino.

Funso 7: Kodi mawu oti Takbīr Taḥrīmah akutanthauza chani?

Yankho: Kunena Takbīr poyambirira (الله أكبر) ndicholinga choti uyambe ṣwalāh kumatchedwa ‘Takbīr yoyamba (Takbīr Taḥrīmah)’.

Zikakamizo za salāh (Faraid)

Funso 1: Kodi pali ma farāiḍ a ṣalāh angati?

Yankho: Pali ma farāiḍ asanu ndi awiri a Swalah:

(1) Takbīr Taḥrīmah (2) Qiyām (3) Qirā-at (4) Rukū’ (5) Sajdah (6) Qa’daḥ akhīrah (7) Khurūj bi ṣun’ihī.

Funso 2: Kodi mawu oti Takbīr Aūlā amatanthauza chani?

Yankho: Mawu oti Takbīr Taḥrīmah amatchedwanso Takbīr Aūlā. Ndilo lamulo lomaliza pamalamulo oyamba a ṣwalāh koma ndi lamulo loyamba mu mafarāiḍ a Swalah. Kunena Takbīr (الله أكبر) kuti ayambe ṣalāh kumatchedwa Takbīr- Taḥrīmah kapena Takbīr Aūlā.

Funso 3: Kodi mawu oti qiyām amatanthauza chani?

Yankho: Kuima molunjika mutanena Takbīr Taḥrīmah kumatchedwa qiyām. Nthawi ya qiyām ndi yofanana ndi ya Qirā-at.

Funso 4: Kodi tanthauzo la qirā-at ndi chani?

Yankho: Kutchula chilembo chilichonse kuchokera pamalo ake olondola kumatchedwa qirā-at. Powerenga motsitsa mawu, ndikofunikira kuti owerengayo azizimva kuwerenga kwake.

Funso 5: Kodi mawu oti rukū' amanthauza chani?

Yankho: Pambuyo pochita qirā-at, kuchepa kwa rukū' ndikuwerama chatsogolo mpaka kufika mmawondo. Kwa munthu wammuna, rukū' yathunthu ndiyo kusunga msana mowongoka.

Funso 6: Kodi mawu akuti sajdāh akutanthauza chani?

Yankho: Pambuyo pochita rukū', kupanga mafupa asanu ndi awiri kukhudza pansi, mwa chitsanzo manja, mapazi, mawondo ndi fupa la m'mphuno, kumatchedwa sajdāh. Ikani pamphumi molimba kwambiri kuti kuuma kwa nthaka kumveke. Sujud ziwiri zili Fard mu raka'at iliyonse.

Funso 7: Kodi mawu akuti qa'daḥ akhīrah amanthauza chani?

Yankho: Qa'daḥ akhīrah imachitidwa pambuyo pakupempheredwa ma rak'āt a Swalah. Kukhala pa Tashāḥhud (التَّحِيَّات) mpaka pa عَبْدُاُورَسُوْلُهُ kukawerengedwa kumatchedwa qa'daḥ akhirah, ndipo imeneyi ndi Farad.

Funso 8: Kodi khurūj bi ṣun'ihī ndi chani?

Yankho: Kuchita salamu pomaliza ṣalāh pambuyo pa qa'daḥ akhīrah kumatchedwa khurūj bi ṣun'ihī.

Kapempheredwe ka swalah

Kapempheredwe ka swalâh

- ❖ Imani moyang'ana ku Qiblah muli ndi wudu. Tsopano kwezani manja onse ndi zala zazikulu kukhuza makutu.
- ❖ Manja akakwezedwa, zala zisalumikizidwe pamodzi kapena kotalikana, ndipo zikhato ziyang'ane ku Qiblah.
- ❖ Tsopano pangani chisimikizo cholimba cha Ṣwalâh yomwe mukufuna kupephera. Cholinga chapakamwa ndichabwino.
- ❖ Tsopano pamene mukunena Takbîr Ta Ṣrîmah (الله أكبر), sitsani manja anu ndi kuwapinda pansu pa mchombo.
- ❖ Tsopano nenani Ṣanâ motere:

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ
وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ

- ❖ Kenako nenani Ta'awwuz:

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

- ❖ Kenako werengani Tasmiyyah:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

❖ Tsopano werenga Surah Fatihah yonse:

أَحْمَدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١﴾ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٢﴾ مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ﴿٣﴾ إِيَّاكَ
نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴿٤﴾ اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿٥﴾ صِرَاطَ الَّذِينَ
أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ۗ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴿٦﴾

❖ Mukamaliza Sūrah Fātiḥah, nenani **أَمِين** (āmīn) motsitsa mawu. Kenako werenga ndime zitatu zazifupi, kapena vesi imodzi yayitali yofanana ndi ma vesi atatu afupi, kapena sura ina iliyonse monga Sūrah Ikhlāṣ.

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾ اللَّهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾ لَمْ يَلِدْ ۗ وَلَمْ يُولَدْ ﴿٣﴾
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ﴿٤﴾

❖ Tsopano weramani pochita rukū' uku mukunena **اللَّهُ أَكْبَرُ**. Werengani tasbīḥ ya pa rukū', **سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ** katatu kapena kasanu.

❖ Kenako imirirani molunjika kunena tasmī', **سَبِّحَ اللَّهُ لِمَنْ حَمْدَهُ**. Kuyimirira kumeneku kumatchedwa qawmah.

❖ Ngati mukupephera ṣwalāḥ nokha, nenaninso **اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ**.

- ❖ Kenako gwadani pansi kuti muchite sajdaḥ uku mukunena **اللَّهُ أَكْبَرُ** ndipo zala zonse khumi za mmiyendo ziyang'ane ku Qiblaḥ. Kenako werengani tasbīḥ ya sajdaḥ, **سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى**, katatu kapena kasanu.
- ❖ Kukhala pakati pa sujūd ziwirizi kumatchedwa jalsaḥ. Khalani mu jalsaḥ kwa nthawi yonse yomwe **سُبْحَانَ اللَّهِ** atha kunenedwa kamodzi. Kenako pangani sajdaḥ yachiwiri uku mukunena kuti **اللَّهُ أَكْبَرُ**.
- ❖ Rak'at imodzi yamalizidwa. Pepherani rak'at yachiwiri mofanananso.
- ❖ Kukhala pambuyo pa ma raka'at awiri powerenga **التَّحِيَّاتِ** kumatchedwa qa'daḥ.
- ❖ Tsopano werengani Tashahud pa qa'daḥ,

**التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَاةُ وَالطَّيِّبَاتُ السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ
وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ
أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ**

- ❖ Mukatsala pang'ono kunena mawu oti 'لا' mu Tashaḥḥud, onesani kuzungulira kwa chala chapakati ndi chala chachikulu chakumanja, ndikupangitsa chala chaching'ono ndi cha mphete kukhudza chikhatho.

- ❖ Kenako kwezani chala chankomba phala kwinaku mukunena kuti ‘لَا’ ndipo chitsitseni kenako tambasulani dzanja pamalo pomwe mukunena mawu oti ‘لَا’.
- ❖ Ngati mukupephera ṣwalaḥ yomwe ili ndi ma rak’āt oposa awiri, imiriraninso uku mukunena Takbīr ‘اَكْبَرُ اللهُ’.
- ❖ Ngati mukupephera swalaḥ farḍ swalaḥ werengani اللهُ بِسْمِ ndi Sūraḥ Fātiḥah mu qiyām ya rakaat yachitatu ndi yachinayi, koma osonjezeranso sura ina.
- ❖ Kukhala mu qa’daḥ mutapephera ma rak’āt onse kumatchedwa qa’daḥ akhiraḥ.
- ❖ Werengani swalat ya Ibrāḥimī pambuyo pa tashahḥud mu qa’daḥ akhiraḥ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ
وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ ۝ اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ
وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ
حَمِيدٌ مَجِيدٌ ۝

- ❖ Kenako werengani du’ā māšūrah.

اللَّهُمَّ رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي ۖ رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴿١﴾
رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ﴿٢﴾ رَبَّنَا
أَتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿٣﴾

- ❖ Kuti mumalize swalah, tembenuza nkhope yanu ku phewa lanu lakumanja ndipo nena **اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي ۖ رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ**. Kenako tembenezira nkhope yanu ku phewa lanu lakumanzere, ndipo nenani **رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ**.

Na'at

Madanī Madīnay Wālay*

Mujhāy dar pay p̄hir bulānā Madanī Madīnay wālay

Ma-ay 'ishq bhī pilānā Madanī Madīnay wālay

Mayrī ānk̄h mayn samānā Madanī Madīnay wālay

Banay dil tayrā ihikānaḥ Madanī Madīnay wālay

Tayrī jab kay dīd ḥo gī jabhī mayrī Eid ḥo gī

Mayray khuwāb mayn tū ānā Madanī Madīnay wālay

Mujhāy gham satā raḥay ḥayn mayrī jān khā raḥay ḥayn

Tum hī ḥauslah̄ baḥhānā Madanī Madīnay wālay

Mayn agarcheḥ ḥūn kamīnaḥ, tayrā ḥūn Shāḥ-e-Madīnaḥ

Mujhāy qadmon say lagānā Madanī Madīnay wālay

Tayrā tujh̄ say ḥūn suwālī Shāḥā p̄hayrnā na khālī

Mujhāy apnā tū banānā Madanī Madīnay wālay

* Wasāil-e-Bakhshish, pp. 283-288, Multaqaṭan

*Yeĥ marīz mar raĥā ĥay tayray ĥāth mayn shifā ĥay
Ay Ṭabīb jald ānā Madanī Madīnay wālay*

*Tū ĥī Anbiyā kā Sarwar tū ĥī daw jaĥān kā Yāwar
Tū ĥī Raĥbar-e-Zamānaĥ Madanī Madīnay wālay*

*Tū Khudā kay ba'd baĥtar ĥay sabĥī say mayray Sarwar
Tayrā ĥāshmi ĥāranā Madanī Madīnay wālay*

*Tayrī farsh per ĥukūmat tayrī 'Arsh per ĥukūmat
Tū Shaĥanshāĥ-e-Zamānaĥ Madanī Madīnay wālay*

*Yeĥ karam baṛā karam ĥay tayray ĥāth mayn bharam ĥay
Sar-e-ĥashr bakhshwānā Madanī Madīnay wālay*

*Shaĥā aysā jazbaĥ pāūn kay mayn khūb sīkh jāūn
Tayrī sunnatayn sikhānā Madanī Madīnay wālay*

*Mayray Ghauš kā wasīlah raĥay shād sab qabīlah
Unĥayn Khuld mayn basānā Madanī Madīnay wālay*

*Tayray gham mayn kāsh! 'Aṭṭār raĥay ĥer ĥārī giriftār
Gham-e-māl say bachānā Madanī Madīnay wālay*

Ngale za Madanī

Ngale za Madanī za kugwirana chanza

- ❖ Akakumana Asilamu awiri, ndi Sunnah kwa iwo kuchita Salam ndi kugwirana chanza manja onse awiri.¹
- ❖ Komanso pangani salamu mukamasiyana. Mukhozanso kugwirana chanza.
- ❖ amene akukondana wina ndi mnzake chifukwa cha chifuniro cha Allah ﷻ kukumana ndi kugwirana chanza wina ndi mnzake, kenako mfunireni zabwino Mtumiki (Swalat) machimo awo akale ndi amtsogolo Amakhululukidwa asanasiyane.²
- ❖ Mukamaliza kuwerenga ṣalāt-‘alan-Nabī ﷺ uku mukugwirana chanza, bwerezaninso du’ā iyi ngati nkotheka:

يَغْفِرُ اللَّهُ لَنَا وَلَكُمْ mwa chisanzo
Allah ﷻ akukhululukireni inu ndi ife.

¹ Ad-Dur-rul-Mukhtār, Kitāb-ul-Ḥaẓr wal-Ibāḥāh, vol. 9, pp. 629

² Musnad Abi Ya’lā, vol. 3, pp. 95, Ḥadiš 2951

- ❖ Du'a yomwe imapangidwa pomwe Asilamu awiri akugwirana chanza imayankhidwa, ndipo onse awiri amakhululukidwa manja awo asanasiyane *إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ*.
- ❖ Kugwirana chanza kumachotsa udani.¹
- ❖ Wokonedwa Mtumiki *صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ* anati: Ngati munthu agwirana chanza ndi m'bale wake wa Chisilamu, ndipo palibe yemwe ali ndi chidani mumtima mwake ndi mnzake, Allah *عَزَّوَجَلَّ*. Adzawakhululukira machimo awo akale manja awo asanalekani. Ndipo amene ayang'ana m'bale wake ndi chikondi, ndipo alibe m'kwiyo mu mtima wake kapena pachifuwa chake, adzakhululukidwa onse awiriwo asanayang'ane kumbali.²
- ❖ Ndi ndizokonedwa kugwirana chanza nthawi iliyonse mwakumana ndi aliyense.³
- ❖ Si Sunnah kugwirana chanza ndi dzanja limodzi lokha. Ndi Sunnah kugwirana manja onse awiri ndi wina ndi mzake.⁴
- ❖ Anthu ena amangokhudza zala zawo kwa anzawo. Iyinso si Sunnah.⁵

¹ Al-Muwattā lil-Imām Mālik, Kitāb Ḥusn Al-Khalq, vol. 2, pp. 407, Ḥadīš 1731

² Kanz-ul-'Ummāl, Kitāb-uş-Şuḥbah, vol. 9, pp. 57, Ḥadīš 25358

³ Rad-dul-Muḥtār, Kitāb-ul-Ḥaḥr wal-Ibāḥāḥ, vol. 9, pp. 628

⁴ Al-Marja'-us-Sābiq, pp. 629

⁵ Al-Marja'-us-Sābiq

- ❖ Ndi makrūh kupsompona dzanja lako pambuyo pogwirana chanza ndi wina.¹
- ❖ Nthawi yogwirana chanza, Sunnah ndi yoti manja a anthu awiri azigwirana wina ndi mnzake popanda choyika pakati, monga mpango kapena china chilichonse.²

Ngale za Madani zodulira zikhadabo

- ❖ Ndi ndizokonedwa kudula zikhadabo Lachisanu. Komabe, munthu sayenera kuyembekezera Lachisanu ngati zikhadabo zake zakula.³
- ❖ Şadr-ush-Sharī'aḥ, Badr-uṭ-Ṭarīqah Maulānā Amjad 'Alī A'zamī رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ anati: zinanenedwa kuti: aliyense wodula zikhadabo zake pa siku la chisanu adzatetedwa ku masautso mpaka Lachisanu lotsatira ndipo kuonjezera masiku atatu, kutanthawuza masiku khumi onse.' M'nkhani ina, zanenedwa kuti amene adule zikhadabo zake Lachisanu, chifundo

¹ Tabyīn-ul-Ḥaqāiq, Kitāb-ul-Karāhiyah, vol. 7, pp. 56

² Rad-dul-Muḥtār, Kitāb-ul-Ḥaẓr wal-Ibāḥāḥ, vol. 9, pp. 629

³ Bahār-e-Sharī'at, part 16, pp. 225

chidzatsikira [pa iye] ndipo machimo ake adzachotsedwa [mwachisanzo kukhululukidwa].¹

- ❖ Njira yodulira Zikhadabo za manja ili motere: yambani kudula chikhadabo cha chala chakumanja cha nkono wa kumanja ndikupitiriza kudula motsatizana mpaka chikhadabo cha chala chaching'ono, kusiya chala chachikulu cha dzanja lamanja. Kenako yambani ndi chala chaching'ono cha kumanzere ndikupitiriza kudula motsatizana mpaka chachikulu. Pamapeto pake, dulani chala chachikulu cha dzanja lamanja.
- ❖ Palibe kunenedwa kuchokera mu Hadithi zokhuza ndondomeko yodulira zikhadabo za miyendo. Ndi bwino kuzidula kuyambira chala chaching'ono kwambiri cha phazi lakumanja ndikudula zikhadabo motsatana mpaka chikhadabo chachikulu. Kenako yambani ndi chala chachikulu cha phazi lakumanzere ndikudula zikhadabo motsatizana kuphatikizapo chala chaching'ono kwambiri.²
- ❖ Kuluma zikhadabo ndi makrûh ndipo kungayambitse matenda akhate.³
- ❖ Mukamaliza kudula zikhadabozo, zikwirireni kapena zitayeni.
- ❖ Ndi makrûh kuponya zikhadabo zodulidwa mchimbudzi chifukwa zimayambitsa matenda.⁴

¹ Al-Marja'-us-Sābiq, pp. 226

² Al-Marja'-us-Sābiq, pp. 226 to 227

³ Al-Marja'-us-Sābiq, pp. 227

⁴ Bahār-e-Sharī'at, part 16, pp. 231

- ❖ Osadula zikhadabo Lachitatu chifukwa izi zingayambitse leukoderma. Komabe, ngati padutsa masiku 39 kuchokera pamene zikhadabo zinadulidwa komaliza ndipo Lachitatu limakhala tsiku la 40, kutanthauza kuti pakadutsa masiku oposa 40 kuchokera pamene zikhadabozo zinali zosadulidwa, ndiye kuti n’koyenera kudula zikhadabo pa tsiku lomwelo, ngakhale ngati zikhadabozo zinali zosadulidwa. ndi Lachitatu. Dziwani kuti nkosaloledwa komanso makrūh Taḥrīmī kusiya zikhadabo zosadulidwa kwa masiku oposa 40.¹

Chitsanzo Chachikulu Cha kupirira

Sayyidunā Imām Ghazālī رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ anafotokoza kuti: ‘Munthu anayakhula mwaukali kwa Amīr-ul-Mūminīn Sayyidunā ‘Umar Bin ‘Abdul ‘Azīz رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ. mogwetsa mutu wake, Sayyidunā ‘Umar Bin ‘Abdul ‘Azīz رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ anati: “Mukufuna ndikwiye kuti satan andichite ozikweza ndikundipanga ine kukuponderezani chifukwa cha mphamvu zanga, ndikuti muzandibwezere pa tsiku lachiweruzo ? sindizachita izi, atanena izi, anakhala chete’

(Kīmiyā-e-Sa’ādat, vol. 2, p. 597)

¹ Fatāwā Razawiyyāh, vol. 22, pp. 685 Mulakhkhaṣan

Ngale za Madani polowa ndi kutuluka m'nyumba

- ❖ Werengani du'ā iyi musanalowe m'nyumba:

بِسْمِ اللَّهِ وَلَجْنَا بِسْمِ اللَّهِ خَرَجْنَا وَعَلَى رَبِّنَا تَوَكَّلْنَا

Kumasulira: Tikulowa (m'nyumba) ndi dzina la Allah (عَزَّوَجَلَّ) ndikutuluka m'nyumba ndi dzina la Allah (عَزَّوَجَلَّ), ndipo tatsamira kwa Allah (عَزَّوَجَلَّ) Mbuye wathu.¹

- ❖ Gwetsani nkhope mukamalowa m'nyumba.
- ❖ Lowani pogwiritsa ntchito phazi lanu lakumanja kaye.
- ❖ Pangani salam poyamba mukamalowa mnyumba.
- ❖ Komanso pangani salamu potuluka m'nyumba.
- ❖ Tulukani pogwiritsa ntchito phazi lanu lakumanzere.
- ❖ Werengani du'ā iyi pochoka m'nyumba:

بِسْمِ اللَّهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ ط

Kumasulira: Ine (ndikutuluka m'nyumba yanga) Allah (عَزَّوَجَلَّ), mu Dzina lake (ndipo) Ndikudalira mwa Allah (عَزَّوَجَلَّ). Kutha kudziletsa kumachimo ndi kutha

¹ Sunan Abī Dāwūd, Kitāb-ul-Adab, vol. 4, pp. 420, Ḥadīṣ 5096

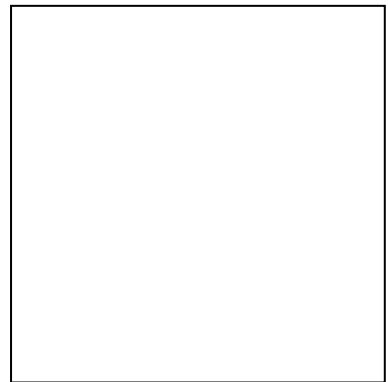
*kuchita zabwino ndi kwa Allah عَزَّوَجَلَّ basi.*¹

Ngale za Madani zovalira Nsapato

- ❖ Gwedezeni nsapato musanavale.
- ❖ Werengani بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ musanavale nsapato.
- ❖ Choyamba valani nsapato yakumanja kenako yamanzere.
- ❖ Choyamba chotsani nsapato yakumanzere kenako yakumanja
- ❖ Osayenda mutavala nsapato imodzi yokha. Muvale kapena chotsani zonse ziwiri.
- ❖ Chotsani nsapato mukakhala pansu.

Ngale za Madani povala zovala

- ❖ Chovala choyera ndi chabwino kuposa zovala zina zonse.
- ❖ Mukamavala Buluku, izilekeza pamwamba pa akakolo kuti awoneke.
- ❖ Mukamavala zovala, yambani ndi mbali yakumanja.

¹ Sunan Abi Dāwūd, Kitāb-ul-Adab, vol. 4, pp. 420, Ḥadīṣ 5095

- ❖ Choyamba ikani dzanja lamanja kunkono wamanja wa kurta, ¹ kenako ikani dzanja lamanzere la nkono wa kumanzere.
- ❖ Chimodzimodzi, choyamba ikani phazi lakumanja mumwendo wa kumanja wa Buluku, ndiyeno ikani phazi lakumanzere mu mwendo wa kumanzere.
- ❖ Povula zovala, yambani ndi kumanzere.

Ngale za Madani pogwilitsa ntchito kohl

- ❖ Kohl yabwino kwambiri ndi 'išmid'. Imakulitsa kuona kwa maso komanso imakulitsa nsidze. ²
- ❖ Ndikololedwa kugwiritsa ntchito kohl yopangidwa ndi miyala. Kwa amuna kugwiritsa ntchito kohl wakuda ndi cholinga chokongola ndi makrūh. Koma akaigwiritsa ntchito popanda cholinga chokongola, si makrūh. ³
- ❖ Ndi Sunnah kugwiritsa ntchito kohl musanagone. ⁴
- ❖ Nayi chidule cha njira zitatatu zomwe zanenedwa zogwiritsa ntchito kohl:

¹ A long loose full-sleeved shirt.

² Sunan-ut-Tirmiẓī, Kitāb-ul-Libās, vol. 3, pp. 293, Ḥadiṣ 1763

³ Fatāwā Ḥindiyyah, Kitāb-ul-Karāhiyah, vol. 5, pp. 359

⁴ Al-Marja' -us-Sābiq, pp. 294

1. Nthawi zina, ikani kohl m'maso onse katatu.
2. Nthawi zina, ikani kohl katatu m'diso lakumanja komanso kawiri kumanzere.
3. Ndipo nthawi zina, ikani kohl kawiri m'maso onse, ndipo pamapeto pake, gwiritsani ntchito singano wa kohl kuti mugwiritsenso ntchito m'maso onse awiri.¹

Ngale za Madanī popaka mafuta patsitsi

- ❖ Nenani بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ musana pake mafuta kutsitsi.
- ❖ Gwirani botolo ndi dzanja lanu lamanja ndikutsanulira mafutawo pachikhatho cha dzanja lanu lamanzere.
- ❖ Choyamba, pakani mafuta ku nsidze yakumanja kenako kumanzere, pogwiritsa ntchito chala cha dzanja lanu lamanja.
- ❖ Kenako, pakani mafuta mu msize zakumanja ndi kumanzere.
- ❖ Kenako werengani بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ndipo pakani mafuta tsitsi lanu.

¹ Sunnatayn aur Ādāb, pp. 58

Ngale za Madani pakupesa tsitsi

- ❖ Werengani poyamba بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ.
- ❖ Ndi Sunnah kupesa tsitsi kuchokera mbali yakumanja.¹
- ❖ Choyamba pesani nsidze yakumanja kenako yakumanzere.
- ❖ Tsopano pesani kumanja kwa tsitsi kenako kumanzere.

Miyambo popita kuchimbudzi

- ❖ Lowani ku bafa pogwiritsa ntchito phazi lanu lakumanzere kaye.²
- ❖ Osachotsa buluku ndi zina m'thupi mpaka mutatsala pang'ono kukhala, ndipo musawonetse gawo lochulukirapo la thupi kuposa momwe limafunikira.³
- ❖ Osakodza uli chiimire ndi makrūh.⁴
- ❖ Ndi makrūh kukodza pamalo pomwe amapangira wuḥū kapena kusamba. Izi zimayambitsanso kunong'onezedwa ndi satana.⁵
- ❖ Mkodzo wa khanda ndi wodetsedwa ngati wa munthu wamkulu.⁶

¹ Ash-Shamāil-ul-Muhammadiyyah lit-Tirmizī, pp. 40, Ḥadīṣ 33

² Rad-dul-Muḥtār, Kitāb-uṭ-Ṭahārah, vol. 1, pp. 615

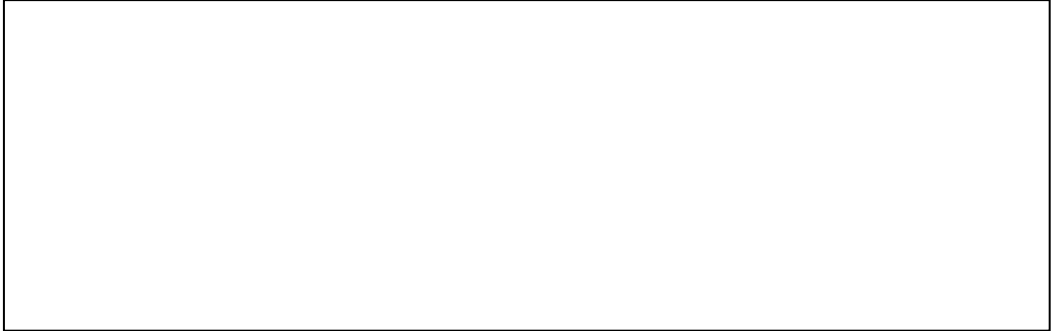
³ Al-Marja'-us-Sābiq

⁴ Fatāwā Ḥindiyyah, Kitāb-uṭ-Ṭahārah, vol. 1, pp. 50

⁵ Ad-Dur-rul-Mukhtār, Rad-dul-Muḥtār, vol. 1, pp. 613; Sunan Abū Dāwūd, vol. 1, pp. 44, Ḥadīṣ 27

⁶ Fatāwā Ḥindiyyah, vol. 1, pp. 46

- ❖ Ndi makrūh kuchita istinjā [i.e. kupeza ukhondo] ndi dzanja lamanja.¹
- ❖ Pepala silingagwiritsidwe ntchito pa istinjā ngakhale palibe cholembedwapo.²

Kulemekeza mzikiti

Okonedwa ana, mzikiti ndi nyumba ya Allah عَزَّوَجَلَّ. Ndikofunikira kuti tonsefe tiziyilemekeza.

- ❖ Zovala zanu, pakamwa panu ndi thupi lanu zonse zikhale zaukhondo ndi zonunkhira pomwe mukalowa mu mzikiti
- ❖ Ndi Haram kulowa mumzikiti ndi thupi lonunkha, pakamwa, pa zovala kapena pa chinthu china chilichonse chonunkha, chifukwa chakuti zinthu zoterezi zimakhumudwitsa angelo.
- ❖ Pangani cholinga (Niyah) cha I'tikāf nthawi iliyonse mukalowa mzikiti uliwonse. Mudzalandira mphotho kwa

¹ Al-Marja'-us-Sābiq, vol. 1, pp. 50

² Bahār-e-Sharī'at, vol. 1, pp. 611

nthawi yonse yomwe mukhala momwemo, ngakhale simuwerenga kalikonse.

- ❖ Kugona, kudya, kumwa ndi kukhala ndi kudya dakhwi komanso kufuturu sikuloledwa mu nzikiti ngati sunapange chisimikizo (Niyah) cha I'tikāf.
- ❖ Kuseka kwa chikakaka mu nzikiti kumabweretsa mdima kumanda.¹ Komabe, kumwetulira sikulakwa ngati kuli koyenera.
- ❖ Kukambitsirana nkhani zovomerezeka² mu nzikiti ndi ndi zonyasa (makrūh) ndipo kumaononga ntchito zabwino.³
- ❖ Musataye zinyalala za mtundu uliwonse mkati mwa nzikiti. Ngakhale kachinthu kakang'ono kwambiri (monga kachidutswa) kamene kali mu nzikiti kumayambitsa nzikiti kumva kupweteka monga momwe munthu amamvera akakhala ndi kachinthu kakang'ono m'diso.
- ❖ Ngati mukufuna kutenga nsapato zanu mu mzikiti, zivuleni ndi kuzimenyesa kunja musanalowe. Ngati m'miyendo mwanu muli fumbi, pukutani ndi chinthu chonga kansalu musanalowe Mzikiti.⁴

¹ Malfūzāt A'lā Ḥaḍrat, pp. 323

² An act for which, one neither gets šawāb nor punishment.

³ Faṭḥ-ul-Qadīr, vol. 1, pp. 369

⁴ Jaẓb-ul-Qulūb, pp. 257

- ❖ Kuthamanga kapena kupondaponda mapazi mu mzikiti ndikoletsedwa.¹

Ana okonedwa, lemekezani mzikiti, pewani kukambirana kosayenera, nthabwala ndi miseche, ndipo tetezani zabwino zanu kuti zisaonongeke, chifukwa ngakhale kuyankhulana kololedwa kwa za dziko mu mzikiti kumawononga ntchito zabwino za munthu.

Ulemu kwa murshid

Ngale khumi ndi ziwiri za Madanī pa ulemu wa murshid

1. Ufulu wa murshid ndi wochuluka kuposa wa bambo a munthu.
2. Bambo ali ndi ubale wathupi, pomwe murshid ali ndi ubale wa uzimu.
3. Ndizosaloledwa kwa wophunzira kuchita chilichonse chotsutsana ndi chifuniro cha murshid wake.
4. Munthu sayenera kuseka pamaso pa murshid.
5. Munthu asalankhule popanda chilolezo chochokera kwa murshid [akakhala pamaso pake].
6. Wophunzira sayenera kulabadira china chilichonse akakhala pamaso pa murshid wake.

¹ Malfūzāt A'lā Ḥaḍrat, vol. 2, pp. 318

7. Wophunzira saloledwa kukhala pomwe murshid wake amakhala, ngakhale murshid palibe.
8. Ndikofunikira kuchitira ulemu ana a murshid.
9. Ndikofunika kulemekeza zogona za murshid.
10. Ndikofunika kulemekeza tsanja zolowera m'nyumba ya murshid.
11. Wophunzira ayenera kulingalira moyo wake ndi chuma chake kukhala cha murshid wake.
12. Wophunzira sangabise kalikonse kwa murshid wake.

Kulemekeza makolo

Funso 1: Kodi makolo athu tiyenera kuwachitira chani? Kodi Allah عَزَّوَجَلَّ watilamula chani?

Yankho: Allah عَزَّوَجَلَّ watilamula kuwachitira zabwino makolo athu. Allah عَزَّوَجَلَّ wanena mu Sūrah 'Ankabūt:

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا ط

Ndithu tatsimikizira za munthu kuti achitire zabwino makolo ake.

[Kanz-ul-Īmān (Kumasulira kwa Korani)] (Gawo 20, Sūrah 'Ankabūt, vesi 8)

Funso 2: Mogwirizana ndi Aḥādīš, tchulani ubwino wochitira makolo ulemu.

Yankho: Mneneri woyela صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ wanena kuti: 'Ngati mwana woopa Mulungu ayang'ana makolo ake mwachikondi, Allah عَزَّوَجَلَّ

amamulembera malipiro a Haji yoyankhidwa pamaso pa Allah kwa iye'.¹

Funso 3: Ndi du'ā iti imene tiyenera kuwachitira makolo athu nthawi zonse?

Yankho: Tiyenera kuchita du'ā yotsatirayi pafupipafupi kwa makolo athu:

رَبِّ اَرْحَمُهُمَا كَمَا رَبَّيْنِي صَغِيرًا

"Mbuye wanga, achitireni chisoni onse awiri monga momwe anandilera mubwana wanga."

[Kanz-ul-Īmān (Kumasulira kwa Korani)] (Gawo 15, Sūrah Banī Isrāīl, vesi 24)

Funso 4: Kodi tizilankhula bwanji ndi makolo athu?

Yankho: Tiyenera kulankhulana ndi makolo athu motsitsa mawu komanso mogwetsa nkhope. Tisalankhule mokweza pamaso pawo.

Funso 5: Kodi tiyenera kuwonesa khalidwe lotani kwa makolo athu?

Yankho: Tikuyenera tiwayankhe nthawi yomweyo pamene akuti itana, kuwamvera mwatcheru, ndikuwatsatira malamulo awo, ndi kupewa chilichonse chimene aletsa.

Funso 6: Kodi makolo athu amatikonda bwanji?

Yankho: Pali zabwino zambiri za makolo athu pa ife. Amatipatsa chakudya, zovala ndi maphunziro; kukwaniritsa zosowa zathu; ndi

¹ Mishkāt-ul-Maṣābīḥ, vol. 2, pp. 209, Ḥadīṣ 4944

kusamalira thanzi lathu. Choncho, tiyeneranso kuwalemekeza kwambiri.

Kulemekeza aphunzitsi

Pali mgwirizano wopatulika kwambiri pakati pa mphunzitsi ndi wophunzira. Wophunzira aziona mphunzitsi wake wachisilamu kuti ndi wamkulu kwambiri pa udindo kuposa bambo ake, chifukwa makolo amangoteteza mwana wawo ku zovuta za moyo wapadziko lapansi, pomwe mphunzitsi wachisilamu amamuteteza ku zovuta za moyo wa pambuyo pa imfa ndi Gahena.

- ❖ Ngakhale mutaphunzira chilembo chimodzi chokha kuchokera kwa mphunzitsi, mulemekezeni. Mtumiki woyela صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ anati: ‘Amene waphunzitsa munthu vesi imodzi ya mu Qur’an yopatulika ameneyo ndi bwana wako.¹
- ❖ Lemekeza mphunzitsi wako angakhale palibe, ndipo usakhale pampando wake.
- ❖ Ndi chiyambi chosapeza madalitso pakunamiza mphunzitsi wanu. Choncho, muzilankhula zoonā nthawi zonse.
- ❖ Musayende patsogolo pa mphunzitsi wanu pamene mukuyenda naye.
- ❖ Osayang'anizana ndi phunzitsi wanu. M'malo mwake, gwetsani maso anu pamaso pake.

¹ Al-Mu’jam-ul-Kabīr, pp. 112, Ḥadīṣ 7528

- ❖ Apangireni Dua makolo komanso aphunzitsi anu pambuyo pa swala iliyonse.
- ❖ Ndikofunikira kuti mulemekeze phunzitsi ngakhale samakuphunzitsani pa sukulu yanu.
- ❖ Pewani kukhala osayamika kwa aphunzitsi anu chifukwa ndi zingayambitse vuto komanso zowononga. Ngakhale zimachotsa madalitso a maphunziro. Wokonedwa Mtumiki صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ wati: ‘Munthu amene sayamike anthu, Samayamika Allah عَزَّوَجَلَّ.¹
- ❖ Pemphani chilolezo kwa aphunzitsi nthawi zonse mukatuluka kapena kulowa m'kalasi.
- ❖ Tsatirani ndondomeko ya madrasaḥ komanso kukhala okonzeka kuchokera kunyumba yokonzedwera ndi aphunzitsi. Lankhulani phunziro lanu kwa aphunzitsi pa nthawi yake. Izi zidzamupangitsa kuti akupemphereni du’ā kuchokera pansu pa mtima pake.
- ❖ Kuvuta kwa mphunzitsi kuyenera kuwonedwa ngati n’dalitso. Pali mwambi wina wotchuka wakuti: ‘Munthu amene sanga kwanitse kupirira pakuvuta kwa mphunzitsi wake ayenera kukumana ndi mavuto m’ moyo wake.

¹ Sunan-ut-Tirmizī, vol. 3, pp. 384, Ḥadīṣ 1962

Ntchito zabwino ndi zoipa

Kunena zabodza

Kunena zomwe sizinachitike kumatchedwa bodza. **مَعَاذَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ!** Kunama kwafala kwambiri m’dera lathu moti sikukuonekanso ngati choipa. Zikatero, zimakhala zovuta kwambiri kuti ana apewe kunama. Kotero tiyenera kukhomereza chidani cha kunama mwa ana athu kuyambira ali aang’ono kotero kuti akhale ndi chizolowezi cholankhula chowonadi muzikhaliidwe zonse.

Chilango cha kunama

Wokondedwa Mtumiki **صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** wanena kuti: ‘Munthu akanena bodza, mngelo amapita mtunda wa kilomita imodzi chifukwa cha fungo lake.’¹ Okondedwa, tawonani momwe kunama kuli konyansa! Pali zoipa zina zambiri za kunama.

Munthu wina anadza kwa Mtumiki ‘**إِسَاءَ عَلَيَّ نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ السَّلَامُ وَالصَّلَاةُ**’ nati: ‘Ndikufuna kukhala ndi inu kuti ndipeze chidziwitso cha shari’ah.’ **عَلَيْهِ السَّلَامُ** Iye anamulola, ali pawulendo anafika pa ngalande pomwe **عَلَيْهِ السَّلَامُ** anati: ‘Tidye.’ Mtumiki ‘**إِسَاءَ عَلَيَّ السَّلَامُ**’ anali ndi mikate itatu. Onse awiri atatha kudya mkate umodzi, Mtumiki ‘**إِسَاءَ عَلَيَّ السَّلَامُ وَالصَّلَاةُ وَالصَّلَاةُ**’ anapita kukamwa madzi mutsinje. Pa nthawi, munthuyo anabisa mkate wachitatu. Atabwerera, Mtumiki ‘**إِسَاءَ عَلَيَّ السَّلَامُ**’ anafunsa: ‘Kodi mkate wachitatu uli kuti?’ Munthuyo ananena boza kuti, ‘Sindikudziwa.’ Mneneri ‘**إِسَاءَ عَلَيَّ السَّلَامُ**’ sananene kalikonse. Patapita nthawi, iye **عَلَيَّ نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ السَّلَامُ وَالصَّلَاةُ** anati: ‘Tiyeni.’

¹ Sunan-ut-Tirmizī, Kitāb-ul-Bir-Waṣ-Ṣalāh, vol. 3, pp. 392

Ali m'njira, anaona nswala ndi ana ake aamuna awiri. عَلَيْهِ السَّلَامُ anaitana nswalayo imodzi yomwe inadza kwa iye, ndipo kenako anaipha ndi kuiotcha, ndipo onse awiri anadya pamodzi. Atamaliza kudya, Mtumiki Īsā عَلَيْهِ السَّلَامُ anasonkhanitsa mafupa a nkhosayo nati, 'قُمْ بِأَذْنِ اللَّهِ' (Ndithu, dzuka kwa akufa ndi lamulo la Allah عَزَّوَجَلَّ). kwa amayi ake. Pambuyo pake, Mtumiki isa عَلَيْهِ السَّلَامُ anati kwa munthuyo: 'Ndikulumbiritsa iwe m'dzina la Allah عَزَّوَجَلَّ Amene wandipatsa mphanvu yosonyeza chozizwitsa ichi. Nenani zoonā; Mkate wachitatu uja uli kuti?' Munthu uja anayankhanso kuti: 'Sindikudziwa.' Mneneri Īsā عَلَيْهِ السَّلَامُ anati: 'Tiyeni tipite patsogolo

Pamene anayenda patsogolo, anafika pamtsinje pomwe عَلَيْهِ السَّلَامُ anagwira dzanja la munthuyo napitiriza kuyenda pamadzi amtsinjewo kufikira anawoloka ndi kukafika tsidya lina. Pambuyo pake, عَلَيْهِ السَّلَامُ anati kwa munthuyo: 'Ndikulumbiritsa iwe m'dzina la Allah عَزَّوَجَلَّ Amene wandipatsa mphanvu zosonyeza chozizwitsa ichi. Nenani zoonā; Mkate wachitatu uja uli kuti?' Munthu uja anayankhanso kuti: 'Sindikudziwa.' Mneneri Īsā عَلَيْهِ السَّلَامُ anati: 'Tiyeni.

Pamene anayenda patsogolo, anakafika kuchipululu komwe Mtumiki Īsā عَلَيْهِ السَّلَامُ anaunjikira mchenga ndi kunena kuti: "E iwe mulu wa mchenga! mbali zitatu ndi kunena kuti: 'Chigawo chimodzi ndi changa, china ndi chako, chachitatu ndi cha amene watenga mkate wachitatu.' Munthuyo atanva zimenezi nthawi yomweyo anati: 'Ndine amene ndinatenga mkatewo. mtanda wachitatu wa mkate.'" Atanva izi, Mneneri Īsā عَلَيْهِ السَّلَامُ anati, Tengani golide yenseyu.

Atanena izi, عَلَيْهِ السَّلَامُ anamusiya munthuyo. Munthuyo anasangalala kwambiri atalandira golide wambiri. Atakulunga golideyo m'nsalu,

munthuyo anapita patsogolo. Ali m’njira anakumana ndi anthu ena awiri. Awiriwa anaona kuti munthuyo anali ndi golide ndipo ankafuna kumupha, koma anatha kuwaletsa powauza kuti golideyo agawidwe m’zigawo zitanu ndi kugaŵidwa kwa iwo mofanana. Zimenezi zinkaoneka kuti zinawakhutiritsa anthu awiriwo. Kenako anati: ‘Mmodzi wa ife apite kumzinda wapafupi ndi golide wochepe n’kukagula chakudya kuti tisangalale ndi chakudya chokoma tigawana golide pambuyo pake.’ Choncho, mmodzi wa iwo anapita mumzinda wina kukagula chakudya. koma chifukwa cha umbombo wake, anaikapo poizoni m’chakudyacho kuti amuna awiri aja afe, ndipo iye anatenga golide yenseyo. Chomcho anagula poyizoni n’kusakaniza m’chakudyacho.

Kumbali ina, awiri enawo anali atakonza kale chiwembu choti amuphe akangobwerako kuti agawane golideyo mofanana. Atabwera ndi chakudya, onse awiri anamupha mwankhanza. Zitatha izi, anadya mosangalala chakudyacho, chomwe chinali ndi poizoni. Chotsatira chake chinali chakuti amuna awiri aja nawonso anafa akupiringizika, ndipo golideyo anakhalabe mmenemo.

Pamene Mneneri *عَلَىٰ نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ* ‘Īsā anabwerera pamodzi ndi maswahaba ake nakumana ndi mitembo yakufayo, analoza golide ndi matupi a anthu atatuwo nati: “Taonani zowona zake za dziko lapansi! Nkoyenera kwa iwe kuti ukhale kutali ndi ilo.”¹

Ana okondedwa, mwaona kuti kunama ndi kukonda chuma cha dziko zinamuononga bwanji munthuyo? Sanapeze chumacho, ndiponso

¹ Ithāf-us-Sādat-il-Muttaqīn, vol. 9, pp. 835

Sanapindule chilichonse. Kuwonjezera pa kutaya moyo wake, iyenso anataya moyo wake pambuyo pa imfa.

*Na mujh ko āzmā duniyā kā māl-o-zar ‘atā kar kay
‘Atā kar apnā gham aur chashm-e-giryān yā Rasūlallāh*

*Chonde musandiyese pondipatsa chuma Chadziko lapansi
Ndidalitseni ndi kudzipereka kwa Inu ndi maso akulira, E, Mtumiki wa Allah*

Zoipa zina za kunama

Sayyidunā Bakr Bin ‘Abdullāh رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ wanena kuti panali munthu wina yemwe anali kupita mabwalo amafumu ndikuwapasa malangizo. Posangalalaye, mafumuwo akam’patsa mphoto ndi kumulimbikitsa.

Nthawi ina anapita ku bwalo la mfumu n’kunena kuti akufuna kupereka malangizo. Mfumuyo inamulola kuti akhale pampando umene unali kutsogolo kwake n’kumupempha kuti alankhule. Mlangiziyo anati: ‘Bwezerani chisomo ngati wina wakukomerani mtima, ndipo amene wakuchitirani choipa azakumana ndizotsatira zake popanda inu kumuchitira choipa chilichonse.’ Mfumuyo itasangalala ndi kunva zimenezi, inamwadza mphoto. Mkulu wina wa kuchifumu ataona zimenezi anachita nsanje chifukwa cha nyota imene mfumuyo inapereka kwa munthu wamba. Atagwidwa ndi nsanje, iye anapita kwa mfumuyo n’kumunamiza m’njira yosyasyalika kuti: ‘Wolemekezeka !Ngakhale kuti munthu ameneyu wakupatsani malangizo abwino, amadana nanu ndipo akunena kuti mfumu ili ndi mpweya woipa.’ Mfumuyo itanva zimenezi inafunsa kuti: ‘Kodi uli ndi umboni wosonyeza kuti wanena zimenezi?’ Munthu wansanjeyo anayankha kuti: Ukulu! Ngati mukukaikira, chonde muyitaneni ndikumupempha kuti ayandikire kwa inu. Akayandikira, adzaika

dzanja lake pamphuno chifukwa cha fungo la m'kamwa mwanu.' Mfumuyo itanva zimenezi inati: 'Sindingasankhe zochita pokhapokha nditafunsa ndekha za nkhaniyi. Atachoka m'bwalo lachifumu, munthu wansanjeyo anapita kunyumba ya phungu uja ndi kumuitanira kunyumba kwake kuti akadye chakudya. Iye anavomera ndipo anapita kunyumba ya munthu wansanjeyo. Chakudya choperekedwa ndi munthu wansanjecho chinali ndi adyo wochulukwa.

Chifukwa cha kudyachi, mlangizi anali ndi mpweya woipa. Komabe, anabwerera kunyumba. Patangopita nthawi pang'ono, mthenga wochokera kwa mfumu anabwera kudzausa mlangizi kuti mfumu ikumuyitana nthawi yomweyo. Chotero, iye anafika ku bwalo lachifumu limodzi ndi mthengayo. Pomulola kuti akhale pampando kutsogolo kwake, mfumuyo inamupempha kuti abwerezenso malangizo omwe anamupatsa dzulo. Iye anati: 'Bwezerani chisomo ngati wina wakuchitira zabwino, ndipo amene wakuchitirani choipa adzakumana ndi zotsatira zake popanda iwe kum'chitira choipa chilichonse.' Pambuyo pake, mfumuyo inampempha kuti ayandikire pafupi. Atafika pafupi ndi mfumuyo, anaika dzanja lake pakamwa kuti mfumu isanyansidwe ndi fungo la m'kamwa mwake. Mfumuyo itaona zimenezi, inaganiza kuti mnyamata wake anamuza zowona. Mfumuyo inakhala ndi maganizo olakwika pa iye ndipo inaganiza zomulanga kwambiri mopanda kusamala zakufufuza kulikonse. Mfumuyo inalemba kalata kwa bwana mkubwa ndi lamulo ili: 'Munthu uyu akafika kwa inu ndi kalata yanga, mumuphe ndipo munditumizire khungu lake lodzaza ndi mankhusu.' Atasindikiza kalatayo, anaipereka kwa mfumu. phungu, ndipo mfumu inamupempha iye kuti apite kwa kazembe wa wakuti-ndi-wakuti.

Chinali chizolowezi cha mfumu kutumiza munthu ndi kalata yosindikizidwa yake kwa bwana mkubwa wa mzinda uliwonse kuti wonyamula kalatayo apatsidwe mphotho. Mfumuyo inali isanalebepo kalata yolanga aliyense. Aka kanali koyamba kuti achite zimenezi.

Pamene mlangiziyo anatuluka m'bwalo lachifumu, munthu wansanjeyo anali kumudikirira uku akupumira mwamba. Atafika kwa iye, munthu wansanjeyo anamufunsa chimene chinachitika ndi kumene ankapita. Iye anayankha kuti, 'Pamene ndinapereka uphungu womwewo kwa mfumu, inandipatsa kalata yosindikizidwa ndi kundipempha kuti ndipite kwa kazembe wakuti-ndi-wakuti. Tsopano ndikupita kukakumana ndi bwana mkubwa.' Munthu wansanjeyo anati: 'M'bale! Ndikapereke kalatayi kwa bwana mkubwa.' Mlangiziyo anapereka kalatayo kwa iye. Munthu wansanjeyo anapita ku nyumba ya bwana mkubwa mosangalala. Iye ankaganiza kuti ananyenga mlangiziyo ndipo tsopano adzalandira mphoto ndi mphoto kuchokera kwa bwanamkubwa, koma sankadziwa kuti adzakumana ndi chilango chake.

Atafika kunyumba ya bwanamkubwa, anapereka kalatayo kwa bwanamkubwa mwaulemu. Powerenga kalatayo, bwana mkubwayo anafunsa kuti: 'Kodi mukudziwa lamulo limene mfumu yandipatsa kudzera m'kalatayi?' Iye anayankha kuti: 'Wolemekezeka! Mfumuyi iyenera kuti inakulamulani kuti mundipatse mphoto.' Bwana mkubwa anati: 'Iwe munthu wopanda nzeru! Wandilamula kuti ndikuphe ukangofika kuno ndi kutumiza khungu lako lodzaza ndi mankhusu kwa iye.' Anachita mantha kunva zimenezi, munthu

wansanjeyo anati: ‘Ndikulumbirira Allah **عَزَّوَجَلَّ**! Mfumu sinapereke lamuloli kwa ine, koma kwa munthu wakuti-ndi-wakuti. Mungafunse za nkhaniyi mwa kutumiza mthenga kwa mfumu.’ Ponyalanyaza pempho lakelo, bwana mkubwayo anati: ‘Sitifunikira kufunsa. Tiyenera kuchita monga mwalamulo la mfumu monga momwe kalatayo ili ndi chidindo chake.’ Chotero bwana mkubwayo analamula wopha kuti aphe munthu (wansanje), kuchotsa chikopa chake ndi kudzadza mankhusu mmenemo. Kenako, mtembo wake unatumizidwa kwa mfumu.

Tsiku lotsatira, phunguyo anapita ku bwalo la mfumu monga mwa nthawi zonse ndipo anabwereza uphungu womwewo pamene anaima pamaso pa mfumu: ‘Bwezerani chisomo ngati wina wakuchitirani zabwino, ndipo amene wakuchitirani choipa adzakumana ndi zotsatira zake popanda inu kumuchitira choipa chilichonse’. Mfumuyo itamuona ali moyo, inafunsa kuti: ‘Bwanji za kalata imene ndakupatsani?’ Iye anayankha kuti: ‘Ndinakumana ndi munthu [wansanje] uja pa ulendo wanga wopita ku nyumba ya bwana mkubwa. Anandipempha kuti ndimupatse kalatayo, ndipo ndinamupatsa; anapita nayo kwa bwana mkubwa.’ Mfumuyo inati: ‘Anandiuza kuti ukuganiza kuti ndili ndi mpweya woipa. Kodi n’zoona?’ Iye anayankha kuti: ‘Mfumu! Sindinakhalepo ndi maganizo oterowo ponena za inu.’ Mfumuyo inafunsa kuti: ‘N’chifukwa chani unayika dzanja lako pakamwa pako pamene unafika pafupi ndi ine dzulo?’ Iye anayankha kuti: ‘Mfumu, ndisanabwere kunyumba yanu yachifumu, ndinapita kunyumba kwake chifukwa anandi itanira chakudya. Anawonjezera adyo wambiri pa chakudyacho, motero, ndinali ndi fungo loipa. Popeza sindinkafuna kuti mukhale

osamasuka chifukwa cha fungo la m’kamwa mwanga, ndinaika dzanja langa pamenepo.’

Mfumuyo itamva zimenezi inati: ‘Iwe munthu wamwayi! Malangizo amene munandipatsa ndi owona. Munthu wansanje uja ananamiza kuti akulangizeni koma ananyamulidwa ndi nsanje yakeyo n’kukumana ndi chiwonongeko chake. Iwe munthu woopa Mulungu! Khala pamaso panga ndi kubwerezanso uphungu womwewo.’ Chotero, iye anakhala pamaso pa mfumu nati: ‘Bwezerani chisomo ngati wina wakukomera mtima, ndipo amene wakuchitira choipa adzakumana ndizotsatira zake popanda iye kumuchitira choipa chilichonse.’

Okondedwa ana

- ❖ Amene amachitira chifundo ena amachitiridwa ubwino ndi ena, ndipo amene amayambitsa vuto kwa ena amapatsidwa vuto ndi ena.
- ❖ Munthu amene amayesa kuwononga ena mwa kunena zabodza amadziwononga yekha.
- ❖ Zochita zabwino zimakhala ndi zotsatira zabwino, ndipo zoyipa zimakhala ndi zotsatira zoyipa.
- ❖ udzakolola zimene wafesa.

Mulungu عَزَّوَجَلَّ Atipulumutse ku matenda onena bodza!

آمِينَ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

Daykhāy hāyn yēh din apnī hī ghaflat kī badawlat

Sach hāy kay buray kām kā anjām burā hāy

Kusamvera kwathu kwatilowetsa m'dzenje lakuya

N'zoona kuti mumakolola zimene munafesa

Allah ﷻ wanena mu Qur'an yolemekezeka kuti:

بَلْ تَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ

Koma ife timachimenya chonama ndi Choonadi;

[Kanz-ul-Īmān (Kumasulira kwa Korani)] (Gawo 17, Sūrah al-Anbiyā, ndime 18)

Madalitso a kunena zoonā

Ana okonedwa, nthawi ina yake mwana wamng'ono anauza amayi ake kuti: 'Mayi wanga wokonedwa! Chifukwa cha chikomzero cha Allah ﷻ, chonde ndiroreni ndipereke moyo wanga munjira ya Allah kuti ndipeze chidziwitso ndi kudalitsidwa pamodzi ndi anthu owopa ku Baghdad.' Kukonda chifuniro ndi chisangalalo cha Allah ﷻ, mayi ake. anavomera ndikumukonzekeretsa zofunika pa mwana wake yemwe akufuna kuyenda munjira ya Allah. Anasoka thumba lamkati la kameez wa mwana wake wokonedwa, anabisamo madinari 40. Asananyamuke, anamuwuzā kuti awalonjeze pakulankhula zowona nthawi zonse. ﷻ, ndipo mayi ake olemkezeka anati: "Pita! Ndakuloleza kuti upereke moyo wako munjira ya Allah ﷻ. Tsopano sindiona nkhope yako lisanadze tsiku lachiweruzo.

Choncho, wachinyamata komanso wofunitsitsa kudziwa Chisilamu yemwe ali ndi chikondi chozama cha auliyā ﷻ ananyamuka ulendo waku Baghdad pamodzi ndi apaulendo. Ali m'njira yopita ku Baghdad, apaulendowo anagwidwa ndi achifwamba 60 amene anayamba kulanda zinthu zamtengo wapatali kwa oyenda

paulendowo. Anafunkha aliyense koma palibe wachifwamba amene anapeza chilichonse kwa mwanayu chifukwa ankaoneka kuti alibe kalikonse. Ndiyeno wachifwamba anafunsa mosasamala akudutsa pafupi ndi iye kuti: ‘Iwe mnyamata wamng’ono! Kodi nawenso uli ndi kanthu?’ Mwanayo anayankha mopanda mantha kuti: ‘Inde! Ndili ndi madinari 40.’ Wachifwambayo ankawona kuti ndi nthabwala n’kupita patsogolo. Patangopita nthawi pang’ono, wachifwamba wina anafunsanso funso lomweli akudutsa pafupi ndi mwanayo ndipo yankho lomwelo linapatsidwanso chimodzimidzi. Achifwamba onse awiri adauza mfumu yawo kuti muulendomu muli mwana wopanda mantha yemwe amaseka ngakhale zili choncho.

Anaitana kamwanako, mkuluyo anamfunsa za madinari. Mwanayo anayankhanso chimodzimidzi ndi poyamba. Akulu akuluwo anamuseka ndipo anapeza madinari 40 zobisika m’thumba lamkati la kameez. Anthu onse anadabwa kuona kuti mwana wamng’ono ndi wachilungamo. Atafunsidwa za chifukwa chimene ananenera zoon ngakhale mumkhalidwe umenewu, mwanayo anayankha kuti: ‘Ndisananyamuke, ndinatenga lonjezo kwa amayi kuti ndizilankhjula zowona m’makhalidwe aliwonse ndipo sindidzalankhula boza. Sindingathe kuswa lonjezo limene ndinalonjeza mayi anga.’ Atamva zimenezi, mkulu wa achifwamba anagwetsa misozi n’kunena kuti: ‘Kalanga ine! Mwana wamng’ono wakwaniritsadi lonjezo limene analonjeza mayi ake, koma kwa zaka zambiri ndakhala ndikutsutsana ndi malonjezo amene ndinamulonjeza Allah عَزَّوَجَلَّ.’

Pochita chidwi ndi kuwona mtima ndi kupembedza kwa mwana wamng’ono ameneyu yemwe akuyenda pa njira ya Allah, mkulu wa achifwamba analapa machimo ake. Anzake nawonso analapa nati: ‘E

nduna! Munali mtsogoleri wathu pamene tinali achifwamba, ndipo tsopano mudzatitsogoleranso ku njira ya chilungamo.’¹

Okonedwa, kodi mukudziwa dzina la mwana wamng'ono ameneyu amene anayenda munjira ya Allah? Sanali wina koma murshid wathu wokonedwa, Sayyidunā Ghauš A’ẓam, Shaykh ‘Abdul Qādir Jīlānī الْمُؤْتَرَانِي سَيِّدُهُ مُحَمَّدٌ. Kumayambiriro kwenikweni kwa ulendo wake, achifwamba 60 analapa machimo awo. Zonsezi ndi dalitso lokwaniritsa lonjezo limene anawalonjeza mayi ake.

Ganizirani kwakanthawi za kuchuluka kwa nyota za pa mwamba zomwe munthu angazipeze pokwaniritsa lonjezo lomwe anamulonjeza Allah عَزَّوَجَلَّ. Ndi madalitso a kunena kwake choonadi, kuwopa kwake ndi kudzipereka kwake panjira ya Allah, Ghauš A’ẓam رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ anatchuka kwambiri ndikulimbikitsa miyandamiyanda ya anthu kuti akhale munjira yowongoka. Lerolino, anthu amamvomereza kuti iye ndi oyera mtima wankulu ndipo amamulemekeza kuchokera pansu pamtima.

Kunena bodza sikumkondweretsa Allah

Okonedwa ana, vuto lalikulu la kunena bodza ndiko kukwiwitsa Allah عَزَّوَجَلَّ, monga momwe Qur’an yolemekezeka yafotokozera:

لَعَنَتَ اللَّهُ عَلَى الْكٰذِبِيْنَ ﴿٦١﴾

Themberero la Mulungu (عَزَّوَجَلَّ) likhale pa anthu olankhula bodza.

[Kanz-ul-Īmān (Kumasulira kwa Korani)] (Gawo 3, Sūrah Āl-e-‘Imrān, vesi 61)

¹ Bahjat-ul-Asrār, pp. 167

Munthu wina anafotokoza zomwe zinamuchitikira kwa Sayyidunā Ḥasan Baṣrī رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ: E, Abu Sa’īd! Ndinanyoza Mulungu عَزَّوَجَلَّ, choncho Anandipanga ine kuvutika ndi matenda. Ndinapemphera kuti ndipeze machiritso ake, ndipo anandipatsa machiritso. Sindinamverenso Iye, choncho anandipangitsa kuti ndidwalenso nthendayo. Ndinalapa machimo anga popemphera kuti andichiritse ndipo ndinapeza chithandi chithandizo kuchokera kwa Allah عَزَّوَجَلَّ kamodzinso. Ndinapitirizabe kuchita machimo chimodzimodzi, ndipo Iye anapitiriza kundikhululukira. Nditadwala kachisanu, ndinapempha chikhululukiko cha machimo anga kwa Allah عَزَّوَجَلَّ ndikupemphera kuti andichiritse, koma ulendo uno ndinanva mawu kuchokera pakona ya nyumba yanga kuchokera kumalo osawoneka: ‘Mapemphero ako ndi mapembedzero ako sizovomerezeka. Tinakuyesani kangapo konse koma tinakupezani kuti ndinu wabodza.’¹

Kunena Bodza ndi chizindikiro cha chinyengo

Mtumiki صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ wanena kuti: “pali zizindikiro zitatu za munthu wachinyengo;

1. Amanama akamalankhula.
2. Sakwaniritsa lonjezo lake.
3. Iye ndi osawona mtima akapatsidwa ntchito yosamalira katundu wa munthu.

Ngakhale akapemphera swala, amasala kudya ndikumaganiza kuti ndi Msilamu.’²

¹ ‘Uyūn-ul-Ḥikāyāt, vol. 2, pp. 23 Mulakhkhaṣan

² Ṣaḥīḥ Muslim, pp. 50, Ḥadīṣ 59

Muftī Aḥmad Yar Khān Naʿīmī رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ anati: ‘Kunena bodza ndiye muzu wa machimo onse.’¹

Kapolo owona

Pali zizindikiro zitatu za kapolo owona: (1) Kutsata malamulo a sharīʾah (2) kukhalabe okondwa ndi chikonzero komanso kugawa madalitso kwa Allah عَزَّوَجَلَّ (3) kupereka nsembe pa chikhumbo cha mtima kuti chifukwa chokondweretsa Allah عَزَّوَجَلَّ.

(Bayʿat ko Wasīyyat, p. 37)

¹ Mirāt-ul-Manājih, vol. 6, pp. 447

Chilango cha kutukwana

Allah عَزَّوَجَلَّ wanena mu Qur'an yopatulika kuti:

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي

صَلَاتِهِمْ خُشِعُونَ ﴿٢﴾ وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾

Mosakayikira, okhulupirirawo anakwaniritsa zolinga zawo. Iwo amene amadzichepetsa kwathunthu mu Swalah yawo. Ndi amene sakonda zokamba zopanda pake.

[Kanz-ul-Īmān (Kumasulira kwa Korani)] (Gawo 18, Sūrah Al-Mūminūn, vesi 1-3)

Ana okonedwa! mwawona momwe Allah عَزَّوَجَلَّ amakondera anthu olankhula zabwino ndi kusasangalatsidwa ndi olankhula zotukwana? Tsoka ndi ilo, kutukwana komanso kunyoza kwafala. Ana, akuluakulu, amuna ndi akazi onse akuwoneka kuti amachita nawo mchitidwe woipawu. Anthu ena amayamba kucheza nawo mwa kuwatchula mayina achipongwe.

Kalanga! Zikuwoneka kuti anthu alibe chikumbu mtima cha kuseka uku akutukwana. chimodzimodzinso, kutukwana uku mutakwiya nakonso kumakhala kofala kwambiri.

Ana okonedwa, kutchula mayina ndi chizolowezi choyipa. Kodi wina wa inu angayerekeze kumutcha aliyense mayina pamaso pa makolo anu, murshid, mphunzitsi kapena munthu wina aliyense wolemekezeka? Ayi ndithu! Tangoganizani kwakanthawi: Allah عَزَّوَجَلَّ, Waulemelero komanso wolemekezeka kwambiri, ali kutiyang'ana ndi kutimvetsera nthawi zonse. Iye ali pafupi ndi ife kuposa ngakhale

mtsempha wathu wathu wa magazi omwe wadusa pa khosi. N’chifukwa chiyani sitikuzindikira zimenezi tikamatchula aliyense mayina achipongwe komanso mawu achipongwe?

Sayyidunā Bishr Hafī رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ samalankhulitsa ndipo amawalangiza anzake kuti: “Lingalirani zomwe mukuziremba m’wabuku a zochita zanu zomwe zidzaperekedwe kwa Allah عَزَّوَجَلَّ. Kodi munthu wotukwana amakhala wachisoni bwanji? Ngati mutagwiritsa ntchito mawu osayenera polemba bwenzi lanu, zimenezi zingaedwe kuti n’zosayenera kwa inu. Tsopano ganizirani mmene mukuchitira pamaso pa Mulungu عَزَّوَجَلَّ.

Ana okonedwa, pomutchula wina aliyense mayina, sitizindikira kuti angelo akulemba liwu lililonse omwe timalankhula. Zingakhale zowawa bwanji ngati angelo akulemba malumbiro ndi mawu achipongwe! Sayyidunā Imām Ḥasan Baṣrī رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ wanena kuti: ‘Nzodabwitsa kwambiri kuti munthu amalankhula zosayenera pomwe akutsagana ndi Kirāman Kātibin. Lilime lake ndi cholemba chawo, ndipo malovu ake ndi inki yawo.’¹

Ana okonedwa, Dzitchinjirizeni ku mkwiyo wa Allah عَزَّوَجَلَّ ndipo pewani zonse zomwe sizikumukondweretsa. Nthawi zonse lankhulani zabwino, monga momwe Mtumiki woyera صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ wanena: ‘Ndithu, nthawi zina munthu amalankhula mawu mosasamala omwe Allah عَزَّوَجَلَّ amakonda. Allah عَزَّوَجَلَّ amakweza nyota chifukwa cha izi. Ndipo ndithu, nthawi zina munthu amalankhula mawu

¹ Tanbīh-ul-Mughtarīn, pp. 190

osamusangalatsa omwe Allah ﷺ sawakonda, ndipo munthuyo amapitiriza kugwera kumoto chifukwa cha izi.’¹

Ana okonedwa, tiyenera kusamala ndi lilime lathu, kupewa kutukwana ndi kulankhula zosayenera kuti tipambane m’moyo wathu wa pambuyo pa imfa. Sayyidunā ‘Uqbaḥ Bin ‘Āmir رضى الله عنه wanena kuti nthawi ina anamufunsa Mtumiki woyera ﷺ kodi zokhuza chipulumutso ndi chani. Iye ﷺ anayankha kuti: ‘Kulamulira lilime lako, nyumba yako kukhala yokwanira kwa iwe (kutanthauza kuti, supita uku ndi uku mosafunikira) komanso kulira chifukwa chazolakwisa zako.’²

Ana okonedwa! Tsopano tiyeni tiphunzirepo malamulo achisilamu okhudza kutukwana.

Funso 1: Kodi Allah ﷺ amanyatsidwa ndi munthu wotukwana?

Yankho: Inde. Allah ﷺ amanyatsidwa ndi munthu wotukwana ndikumuona ngati mdani Wake.

Funso 2: Kodi Mtumiki woyera ﷺ wanena chani za munthu wotukwana?

Yankho: Mtumiki wokonedwa ndi wodalitsika ﷺ wanena kuti: ‘Paradiso ndi Haram kwa munthu amene amalankhula zonyansa (kutukwana ndi zonyansa).’³

¹ Mishkāt-ul-Maṣābiḥ, vol. 2, pp. 189, Ḥadīṣ 4813

² Sunan-ut-Tirmizī, vol. 4, pp. 182, Ḥadīṣ 2414

³ Mawsū’ah Al-Imām Ibn Abi Dunyā, vol. 7, pp. 204, Ḥadīṣ 325

Funso 3: Kodi atumiki athu akale ankamuchitira chani munthu amene anawatuka?

Yankho: Ngati wina anga tukwane anthu owopa Mulungu, sakakwiya, mmalo mwake amampangira du'a ndi kumuchitira zabwino.

Ana okonedwa, mwatsoka, tikuwoneka kuti tapatuka panjira ya omwe amawopa mulungu akale. Masiku ano, ngati wina watinenera zoipa, timapsa mtima komanso timalankhula mawu onyoza, ndipo nthawi zina timayamba kukangana. Ngati, ngati chifukwa cha anthu owopa mulungu akale, tikhale akhalidwe labwino ndi okoma mtima, kusiya chizolowezi cha kukwiya pazifukwa zathu za umunthu. Zalankhulidwa kuti:

*Ĥay falāḥ-o-kāmrānī narmī-o-āsānī mayn
Ĥar banā kām bigař jātā ḥay nādānī mayn*

N'zoona kuti kuchita zinthu bwino kumadalira kukoma mtima

Kuphweka kumasanduka zovuta chifukwa cha nkhanza

Funso 4: Kodi malamulo ashariah akuti chani pa kutukwana?

Yankho: Kutukwana nkosaloledwa ndi tchimo.

Funso 5: Kodi kutukwana pa nthawi ya mkangano kulibwanji?

Yankho: Kutukwana pa nthawi ya mkangano kapena kumenyana ndi chizindikiro cha chinyengo.

Funso 6: Akamakangana ana ena amatemberera, lamulo lake ndi lotani pa izi?

Yankho: Kukangana ndi kumenyana ndi zoipa kwambiri. Koma kutemberera Msilamu nkosaloledwa ndi tchimo kutero. M’buku lina lakuti Ḥadīš akuti: ‘Kutemberera Msilamu kuli ngati kumupha.’¹

Funso 7: Kodi mtima umauma chifukwa cha kutukwana komanso ndi mawu achipongwe?

Yankho: Inde. Kutukwana ndi kulankhula mawu achipongwe kumawumitsa mtima ndi kuchititsa ulesi. Zimabweretsanso mavuto akusoawa kwa zofunika pa umoyo .

Funso 8: Anthu ena amalankhula zoipa za nthawi, kodi lamulo lake ndi chani pa izi?

Yankho: Kunena zoipa za nthawi kuli ngati kumunyoza Allah عَزَّوَجَلَّ. Choncho, munthu sayenera kulankhula zoipa za nthawiyo.

Madalitso pochita mogwirizana ndi mzeru

Wolemekezeka mtumiki صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ wanena kuti: مَنْ عَمِلَ بِمَا عَلِمَ وَرَزَّهُ اللهُ عِلْمَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ‘amene achita mwanzeru adzapatsidwa nzeru ndi Allah عَزَّوَجَلَّ zomwe iye analibe poyamba.’ (Ḥilya-tul-Auliyā, vol. 10, pp. 13, Raqm 1455; Aḥmad Bin Abil Ḥawārī, vol. 10, pp. 13, Ḥadīš 14320)

¹ Al-Mu’jam-ul-Kabīr, vol. 2, pp. 73, Ḥadīš 1330

Na'at

Qismat Mayrī Chamkāiye

*Qismat mayrī chamkāiye, chamkāiye Āqā
Mujh ko bhī dar-e-pāk pay bulwāiye Āqā
Sīnay mayn ho Ka'bah to basay dil mayn Madīnah
Ānkhaun mayn mayrī āp samā jāiye Āqā
Baytāb hūn baychaīn hūn dīdār kī khāṭir
Taṛpāyaīn na ab khuwāb mayn ā jāiye Āqā
Har samt say āfāt-o-baliyyāt nay ghāyṛā
Majbūr kī imdād ko ab āiye Āqā
Sakrāt kā 'ālam hay Shaḥā dam hay labaun per
Tashrīf sirhānay mayray ab lāiye Āqā
Waḥshat hay andhāyṛā hay mayrī qabr kay ander
Ā kar zarā roshan isay farmāiye Āqā
Mujrim ko liye jātay hayn ab sū-ay Jahānnam
Lillāh! Shafā'at mayrī farmāiye Āqā
'Aṭṭār per ho baḥr-e-Razā itnī 'ināyat
Wīrāna-e-dil ā kay basā jāiye Āqā*

Miyezi Yopatulika ya Chisilamu

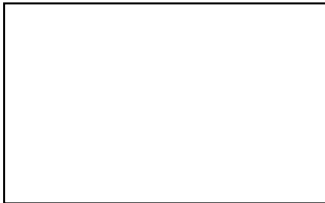
1. Muḥarram-ul-Ḥarām

Mwezi wa Muḥarram-ul-Ḥharām ndi mwezi woyamba wa kalendala yachisilamu ndipo ndi wapadera m’njira zambiri. Tsiku la 10 la mwezi uno limatchedwa ‘Tsiku la ‘Āshūrāh’.

Ili ndi tsiku lomwe anaphedwa Mdzukulu wa Mtumiki Sayyidunā Imām Ḥusayn رَضِيَ اللهُ عَنْهُ. Iye pamodzi ndi amzake anaphedwa pa 10 Muḥarram-ul-Haram mu chaka cha 61 A.H. m’zigwa za Karbala. Anthu odzipereka a Mtumiki amachita mkumano ya kukumbukira komanso kuchita makaswida ndi kukonza zinthu monga niyāz izi zimachitika pa dziko lonse potumiza šawāb kwa Sayyidunā Imām Ḥusayn رَضِيَ اللهُ عَنْهُ.

2. Šafar-ul-Muḥaffar

Pa 25 Šafar-ul-Muḥaffar, odzipereka a Mtumiki mwawulemu amakumbukira ‘urs ya A’lā Ḥazrat Imām Aḥmad Razā Khan رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ pa dziko lonse lapansi. Kuwonjezera apo, ‘urs ya Sayyidunā Mujaddid Alf Šānī سَيِّدُ السُّوَرَانِي imakumbukiridwa pa 28 Šafar-ul-Muḥaffar.

3. Rabī’-ul-Awwal (Rabī’-un-Nūr)

Mtumiki woyera صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ anabwera padziko lapansi pa 12 Rabī’-un-Nūr. Anthu odzipereka a Mtumiki amatenga

nawo gawo pa ulendo wa Madanī pa tsiku limeneli padziko lonse lapansi ndipo amapita ku misonkhano ya Mīlad usiku wa pa 12, kulandira ṣubḥ-e-bahāran pa nthawi ya ṣubḥ ṣādiq ndi maso ogwetsa misozi.

4. Rabī'-uṣ-Šānī (Rabī'-ul-Ghauṣ)

Mwezi wopatulika uno uli ndi chiyanjano ndi Wolemekezeka Ghauṣ A'zam Sayyidunā 'Abdul Qādir Jilānī رضى الله عنه. Mu usiku wa 11 wa mwezi uno, odzipereka a Mtumiki amakonza niyāz ndikupanga iṣāl ṣawāb kwa Sayyidunā Ghauṣ A'zam رضى الله عنه. Nyumba yopatulika ya Sayyidunā Ghauṣ A'zam رضى الله عنه ili ku Baghdad, Iraq.

5. Jumādal Ūlā

Anthu odzipereka a Mtumiki amasunga 'urs ya Sayyidunā Shāh Rukn 'Ālam عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللَّهِ الْحَيَّان ndi ya mwana wokonedwa wa A'la Ḥazrat عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللَّهِ الْحَيَّان pa 7 ndi 17 Jumādal Ūlā mondondoza.

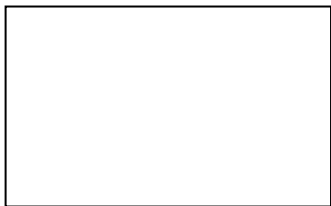

6. Jumādal Ukhrā

Wodzipereka kwambiri kwa Mtumiki, Amīr-ul-Mūminīn Sayyidunā Abū Bakr Ṣiddīq رضى الله عنه anamwalira pa 22 Jumādal Ukhrā. Odzipereka a Mtumiki amapanga iṣāl sawāb mochuluka ponkumbukira iye

7. Rajab-ul-Murajjab

Pa usiku wa 27 wa Rajab-ul-Murajjab, Mtumiki wathu wokondedwa ndi wodalitsika صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ anayendera thambo ndipo anamuwona Mbuye wake عَزَّوَجَلَّ ndi maso ake. Uwu ndi usiku wopatulika kwambiri ndipo umatchedwa ‘Shab Mi’rāj (Usiku wokwera kumwamba)’.

8. Sha'bān-ul-Mu'azzam

Mneneri wa Raḥmaḥ, Nkhala pakati wa Ummaḥ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ wafotokoza za mwezi wa Sha'bān-ul-Mu'azzam, mwezi wa Sha'bān ndi mwezi wanga. Usiku wa mwezi wopatulika uwu umatchedwa Shabu Bara-at.

Mu usiku umenewu, Allah عَزَّوَجَلَّ amavumbulutsa chikhaliidwe chapadera, amakhululukira amene alapa ndi kuwachitira chifundo amene amafunafuna chifundo. Choncho, tipewe zoyasa moto ndi zina zonse zochita za Haram pa usiku uno yesatsani kumusangalatsa Allah عَزَّوَجَلَّ pomupembedza Iye mochuluka.

9. Ramadan-ul-Mubārak

Mwezi wa Ramadhan umatchedwa mwezi wa Allah عَزَّوَجَلَّ. Asilamu amasala mwezi uno. Ndi ubwino waukulu wa Allah عَزَّوَجَلَّ kuti Iye عَزَّوَجَلَّ watipatsa mphatso yopambana m'mawonekedwe a Ramadan, zomwe ndi zoti nthawi ina iliyonse imakhala yachifundo. Malipiro a ntchito zabwino

amachulukitsidwa nthawi zambiri m'mwezi uno. Malipiro a zochita za Nafl ndi ofanana ndi ntchito ya Fard, pomwe malipiro a ntchito ya fard amachulukitsidwa ka 70. M'mwezi uno, ngakhale kugona kwa munthu wosala kumaonedwa kuti n'kulambira.

10. Shawwal-ul-Mukarram

Pa 1 Shawwal-ul-Mukarram, odzipereka a Mtumiki amakondwerera Eid padziko lonse lapansi. Ili ndi tsiku lodalitsika kwambiri. Choncho tiyenera kukhala tikumpembedza Allah عَزَّوَجَلَّ tsiku lonse m'malo moliononga m'zochita zopanda pake.

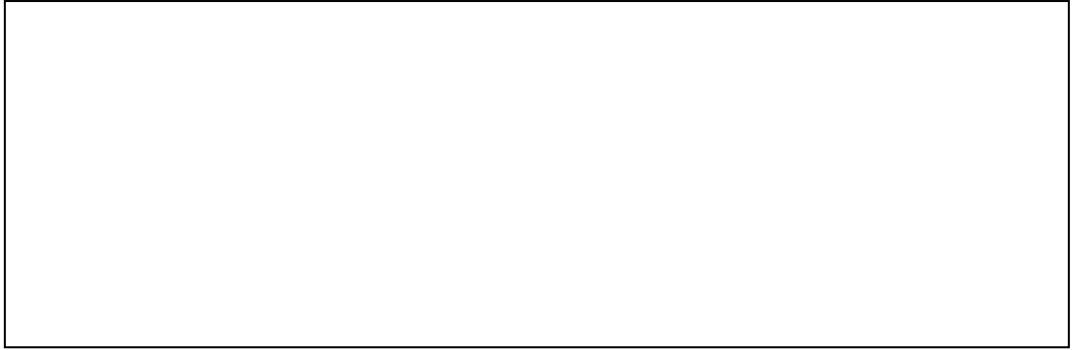
11. Żul-Qa'da-til-Ḥarām

Pa 20 Żul-Qa'da-til-Ḥarām, anthu odzipereka a Mtumiki amakumbukira 'urs ya Sayyidunā 'Abdullāh Shāh Ghāzī رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ku Bab-ul-Madinah, Karachi. Pa 29 mwezi uno, 'urs ya bambo ake a A'lā Hazrat Sayyidunā Maulānā Naqī 'Alī Khān الرَّحْمَنُ رَحْمَةُ عَلَيْهِ imachitika padziko lonse lapansi.

12. Żul-Ḥijja-til-Ḥarām

Pa 10 Żul-Ḥijja-til-Ḥarām, Eid-ul-Aḍḥā imakondwereredwa ndi chisomo cha chachipembedzo komanso chisangalalo. Odzipereka a Mtumiki nawonso amachita qurbānī [kupha nyama] pa nthawi. Kuphatikiza apo, Haji, ntchito ya chikakamizo yofunikira ya chisilamu, imachitidwanso mwezi womwewu.

Dawat-e-Islami

Muyambitsi wa Dawat-e-Islami: Amīr Ahle Sunnat دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَةَ

M'nthawi ya uchimo ya m'zaka za m'ma 1500, Asilamu ambiri anamira m'nyanja ya uchimo, n'kutengeka kuchoka ku ziphunzitso zachisilamu. Mizikiti ili yopanda kanthu, koma malo omwe amachitiridwa machimo ndi odzadza. Mumakhalidwe ovuta ngati amenewa, Allah عَزَّوَجَلَّ anasankha walī Wake wamkulu kuti akonze Ummaḥ wa Mtumiki Wake wokonedwa. Munthu wopembedza komanso wamkuluyu amadziwika padziko lonse lapansi kuti Amīr Ahl-e-Sunnat دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَةَ.

Zina mwa moyo wa Amīr Ahle Sunnat دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَةَ

Funso 1: Kodi dzina la Shaykh Ṭarīqat, Amīr Ahle Sunnat دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَةَ ndi ndani?

Yankho: Dzina loyamba la Amīr Ahle Sunnat ndi Muhammad, ndipo dzina lake lodziwika bwino ndi Ilyas. Dzina lake ndi Abu Bilal ndipo dzina lina ndi 'Aṭṭār. Dzina lake lonse ndi Abū Bilal Muhammad Ilyas Attar Qadri Razavi دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَةَ.

Funso 2: Kodi Amīr Aḥle Sunnat دامت بركاتهم العالیه anabadwira kuti nanga liti, komanso tsiku liti?

Yankho: Amīr Aḥle Sunnat دامت بركاتهم العالیه anabadwa Lachitatu pa 26 Ramadan-ul-Mubārak 1369 A.H. Bab-ul-Madīnaḥ (Karachi), a mzinda wotchuka wa Pakistan.

Funso 3: Kodi dzina la bambo ake Amīr Aḥle Sunnat ndi ndani دامت بركاتهم العالیه?

Yankho: Dzina la bambo ake a Amir Aḥle Sunnat دامت بركاتهم العالیه ndi Ḥājī ‘Abdur Raḥmān Qādirī رحمته الله عليه yemwe anali munthu wowopa kwambiri.

Funso 4: Kodi dzina la mayi a Amīr Aḥle Sunnat ndi ndani? دامت بركاتهم العالیه

Yankho: Dzina la mayi a Amīr Aḥle Sunnat ndi Amīnaḥ رحمته الله عليها. Anali mayi wopembedza kwambiri.

Funso 5: Ndi Bungwe liti lolemekezeka la Madanī lomwe anayambitsa Shaykh Ṭarīqat, Amīr Aḥle Sunnat دامت بركاتهم العالیه ndi cholinga chokhacho chokonza Ummaḥ wa chisilamu?

Yankho: Shaykh Ṭarīqat, Amīr Aḥle Sunnat دامت بركاتهم العالیه anayambitsa ‘Dawat-e-Islami, bungwe lapadziko lonse lapansi losagwirizana ndi ndale lophunzitsa Qur'an ndi Sunnah ndipo anadzipereka moyo wake wonse muchitukuko chake.

Funso 6: Ndi cholinga chanji cha Madanī chomwe Shaykh Ṭarīqat, Amīr Aḥle Sunnat دامت بركاتهم العالیه watikonzera ife?

Yankho: Shaykh Ṭarīqat, Amīr Aḥle Sunnat دامت بركاتهم العالیه anatikozera cholinga cha Madanī: ‘Ndiyenera kuyesetsa kudzikonza ndekha ndi anthu a dziko lonse lapansi إن شاء الله عز وجل.

Manqabat ‘Aṭṭār

Sunnat ko pḥaylāyā ḥay Amīr-e-Aḥl-e-Sunnat nay

Bid’at ko miṭāyā ḥay Amīr-e-Aḥl-e-Sunnat nay

*Ḥazāraun gumrāḥaun ko wa’z-o-taḥrīr say apnī
Rāḥ-e-Jannat dikḥāyā ḥay Amīr-e-Aḥl-e-Sunnat nay*

Karā kar baḥut say Kuffār-o-Fujjār say taubaḥ

Jahannam say bachāyā ḥay Amīr-e-Aḥl-e-Sunnat nay

*Ḥazāraun ‘āshiqān-e-London-o-Paris ko dīwānaḥ
Madīnay kā banāyā ḥay Amīr-e-Aḥl-e-Sunnat nay*

Lākḥaun fashionable cheḥron ko dārḥī aur saron ko bhī

‘Imāmaḥ say sajāyā ḥay Amīr-e-Aḥl-e-Sunnat nay

*Woḥ Fayzān-e-Madīnaḥ rāt din taqṣīm kartā ḥay
Jisay markaz banāyā ḥay Amīr-e-Aḥl-e-Sunnat nay*

Baḥut maḥnat lagan say apnay piyāray Dīn kā dankā

Dunyā mayn bajāyā ḥay Amīr-e-Aḥl-e-Sunnat nay

*Ilāḥī pḥūltā pḥaltā raḥay roz-e-Maḥshar tak yeḥ
Gulistān jo lagāyā ḥay Amīr-e-Aḥl-e-Sunnat nay*

Is nākāraḥ ‘Āez ko khulūṣ apnay kī sham’a kā

Parwānaḥ banāyā ḥay Amīr-e-Aḥl-e-Sunnat nay

Mapemphero

1. **يَا قَادِرُ** Mdani wa yemwe amapanga chizolowezi chowerenga uku akusambisa chiwalo chilichonse cha pathupi mu nthawi ya kupanga wudu sadzamukwanitsa kumuchita chipongwe **إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ**.
2. **يَا مُحْيِي،
يَا مُمِيتُ** Amene awerenge **يَا مُحْيِي، يَا مُمِيتُ** kasanu ndi kawiri pa tsiku ndi kuzi uzira (kuchita Dam) adzakhala otetezeka ku matsenga **إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ**.
3. **يَا مَا جِدُ** Amene awerenge **يَا مَا جِدُ** kakhumi, ndi kuwuzira (kuchita Dam) pa chakumwa ndi zina zotero **إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ**.
4. **يَا وَاجِدُ** Amene awerenge **يَا وَاجِدُ** pa nthawi yakudya nthongo iliyonse, ya chakudyacho idzakhala nūr (kuwala) kwa iye m'mimba mwake ndipo chidzachotsa matenda, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ**.

Ṣalāt Razawīyah

صَلَّى اللهُ عَلَى النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ وَآلِهِ
صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صَلَوةً وَسَلَامًا عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللهِ

Ziphunzitso zofunika za chisilamu (Gawo II)

Kuwerenga swalat imeneyi kokwana ka 100 pambuyo pa salah iliyonse, makamaka pambuyo pa *Ṣalāt-ul-Jumu'ah* poyang'ana ku *Madīna-tul-Munawwarah*, ndi njira yopezera madalitso komanso zofunika za pa umoyo zosawerengeka.¹

(Ku Pakistan ndi India, munthu akamayang'ana kumbali ya Ka'bah, munthu amayang'ananso ku *Madīna-tul-Munawwarah*.)

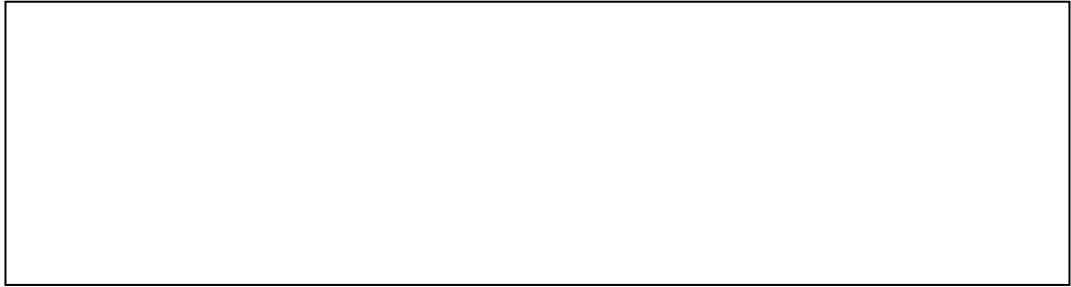

Manqabat Ghauš-e-A'zam

*Yā Ghauš! Bulāo mujhay Baghdad bulāo
Baghdad bulā kar mujhay jalwah bhī dikhāo
Dunyā kī maḥabbat say mayrī jān churāo
Dīwānah mujhay Shāh-e-Madīnah kā banāo
Chamkā do sitārah mayrī taqdīr kā Murshid
Madfan ko Madīnay mayn jagah mujh ko dilāo
Nayyā mayrī manjdhār mayn Sarkār phānsī hay
Imdād ko āo mayrī imdād ko āo
Ḥaun baḥr-e- 'Alī mushkilayn āsān ḥamārī
'Āfāt-o-baliyyāt say Yā Ghauš! Bachāo*

¹ Al-Wazīfa-tul-Karīmah, pp. 40

*Yā Pīr! Mayn ‘iṣyān kay samundar mayn ḥūn ghalṭān
Lillāh! Gunāḥaun kī tabāḥī say bachāo
Achḥon kay kharīdār to ḥar jā pay ḥayn Murshid
Badkār kaḥān jāyen jo tum bhī na nibḥāo
Aḥkām-e-Sharī’ at raḥayn malḥūz ḥamayshaḥ
Murshid mujḥay Sunnat kā bhī pāband banāo
‘Aṭṭār ko ḥar aīk nay dhutkār diyā ḥay
Yā Ghauš! Isay dāman-e-raḥmat mayn ḥupāo*

Yā Rab-e-Muhammad Mayrī Taqdīr Jagā Day*

*Yā Rab-e-Muhammad! Mayrī taqdīr jagā day
Ṣaḥrā-e-Madīnaḥ mujḥay ānkḥaun say dikḥā day*

*Pīḥā mayrā dunyā kī maḥabbat say ḥuṛā day
Yā Rab! Mujḥay dīwānaḥ Madīnay kā banā day*

* Wasāil-e-Bakhshish, pp. 58

*** **

*Rotā hūwā jis dam mayn dar-e-yār pay poḥanchūⁿ
Us waqt mujḥay jalwaḥ-e-Maḥbūb dikḥā day*

*** **

*Dil ‘ishq-e-Muhammad mayn taṛaptā raḥay ḥar dam
Sīnay ko Madīnaḥ mayray Allah banā day*

*** **

*Beḥtī raḥay ḥar waqt jo Sarkār kay gham mayn
Rotī hūī woḥ ānkḥ mujḥay mayray Khudā day*

*** **

*Īmān pay day maut Madīnay kī galī mayn
Madfan mayrā Maḥbūb kay qadmon mayn banā day*

*** **

*Ḥo baḥr-e-Ziyā naẓar-e-karam sū-ay gunāḥgār
Jannat mayn paṛawsī mujḥay Āqā kā banā day*

*** **

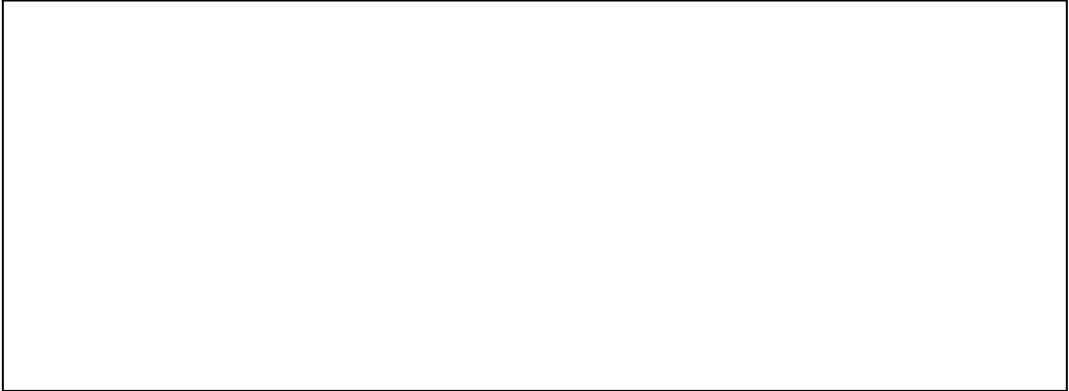
*Daytā hūn tujḥay wāsiṭaḥ mayn piyāray Nabī kā
Ummat ko Khudāyā rāḥ-e-Sunnat pay chalā day*

*** **

*‘Aṭṭār say Maḥbūb kī Sunnat kī lay khidmat
Ḍankā yeḥ tayray Dīn kā dunyā mayn bajā day*

*** **

*Allah milay Hajj kī isī sāl sa’ādat
‘Aṭṭār ko p̄hir rawza-e-Maḥbūb dik̄hā day*

Ṣalāt-o-Salām*

*Tājdār-e-Ḥaram ay Shaḥanshāḥ-e-Dīn
Tum pay ḥar dam karoṛon Durūd-o-Salām*

*Ḥo nigāḥ-e-karam muj̄ḥ pay Sultan-e-Dīn
Tum pay ḥar dam karoṛon Durūd-o-Salām*

* Wasāil-e-Bakhshish, pp. 586-587

Ziphunzitso zofunika za chisilamu (Gawo II)

Dūr reĥ kar na dam tūĭ jāye kaĥīn

Kāsh Ṭaybaĥ mayn ay mayray Māĥ-e-Mubīn

Dafn ĥonay ko mil jāye daw-gaz zamīn

Tum pay ĥar dam karoĥon Durūd-o-Salām

Koī ĥusn-e-‘amal pās mayray naĥīn

Pĥans na jāūn qiyāmat mayn Maulā kaĥīn

Ay Shaĥī’-e-Umam! Lāj rakĥnā tumĥīn

Tum pay ĥar dam karoĥon Durūd-o-Salām

Dauno ‘ālam mayn koī tum sā naĥīn

Sab ĥasīno say baĥĥ kar tum ĥo ĥasīn

Qāsīm rizq Rabb-ul-‘Ulā ĥo tumĥīn

Tum pay ĥar dam karoĥon Durūd-o-Salām

Fikr-e-Ummat mayn rāton ko rotay raĥay

‘Āṣiyaun kay gunāĥaun ko dĥotay raĥay

Tum pay qurbān jāūn mayray Maĥ-Jabīn

Tum pay ĥar dam karoĥon Durūd-o-Salām

Pĥūl raĥmat kay ĥer dam luiātay raĥay

Yān gharībon kī bigĥī banātay rahay

Ĥawz-e-Kawšar pay na bhūl jānā kaĥīn

Tum pay ĥar dam karoĥon Durūd-o-Salām

Ziphunzitso zofunika za chisilamu (Gawo II)

Zulm Kuffār kay hāns kay sehtay raḥay
Pḥir bhī ḥar ān ḥaq bāt kehtay raḥay

Kitnī maḥnat say kī tum nay tablīgh-e-Dīn
Tum pay ḥar dam karoḥon Durūd-o-Salām

Maut kay waqt kar do nigāḥ-e-karam
Kāsh! Is shān say yeḥ nikal jāye dam

Sang-e-dar per tumḥāray ḥo mayrī jabīn
Tum pay ḥar dam karoḥon Durūd-o-Salām

Ab Madīnay mayn ḥam ko bulā lī-jīye
Aur sīnaḥ Madīnaḥ banā dī-jīye

Az-paye Ghauš-e-A'zam Imām-e-Mubīn
Tum pay ḥar dam karoḥon Durūd-o-Salām

'Ishq say tayray ma'mūr sīnaḥ raḥay
Lab pay ḥar dam Madīnaḥ Madīnaḥ raḥay

Bas mayn dīwānaḥ ban jāūn Sultan-e-Dīn
Tum pay ḥar dam karoḥon Durūd-o-Salām

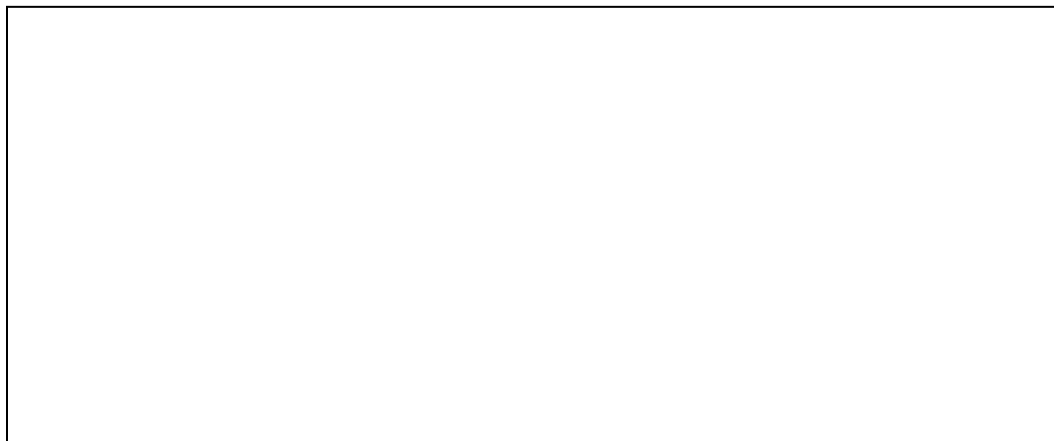
Dūr ḥo jāyaīn dunyā kay ranj-o-alam
Ḥo 'aṭā apnā gham dī-jīye chashm-e-nam

Māl-o-dawlat kī koī tamannaḥ naḥīn
Tum pay ḥar dam karoḥon Durūd-o-Salām

Ziphunzitso zofunika za chisilamu (Gawo II)

*Ab bulā lo Madīnay mayn ‘Aṭṭār ko
Apnay qadmon mayn rakḥ lo gunāḥgār ko*

*Koī is kay siwā ārzū ḥī nahīn
Tum pay ḥar dam karoḥon Durūd-o-Salām*

Ngale za Madani popanga du'a

Okonedwa ana a Madani, kupanga du'ā ndi mwai wawukulu. M'malo ambiri mu Korani Yopatulika komanso m'ma ḥadīši, timalimbikitsidwa kupanga du'ā. Kwanenedwa mu Ḥadīši kuti: 'Kodi ine ndisakuuzeni chinthu chimene chingakutetezeni kwa adani komanso chokuwonjezerani zofunika za pamoyo wanu? Pitirizani kupanga Du'a pamaso podala pa Allah ﷺ usana ndi usiku, popeza du'ā ndi chida cha Msilamu.'¹

Mtumiki wa zolengedwa zonse mtendere wa m'mitima mwathu ndi m'maganizo mwathu, wowolowa manja ndi wokoma mtima kwambiri ﷺ wanena kuti: 'Palibe chokonedwa koposa du'ā pamaso podala pa Allah ﷺ.'²

¹ Musnad Abi Ya'lā, vol. 2, pp. 201, Ḥadīš 1806

² Sunan-ut-Tirmizī, Kitāb-ud-Da'wāt, vol. 5, pp. 243, Ḥadīš 3381

Umboni wa mabuku

Ad-Dur-rul-Mukhtār, ‘Allāmah ‘Alāuddīn Al-Ḥaṣḥāfi, Dār-ul-Ma’rifah, Beirut.

Al-Iṣābah fi-Tamyīz Al-Ṣaḥābah, Imām Ḥāfiẓ Aḥmad Bin ‘Alī Bin Ḥajar Al-‘Asqalānī, Dār-ul-Kutub-ul-‘Ilmiyyah.

Al-Jāmi’ li-Aḥkām-il-Quran Tafsiṛ Qurṭubī, Imām Muhammad Bin Aḥmad Al-Qurṭubī, Dār-ul-Fikr, Beirut.

Al-Mu’jam-ul-Awsaṭ, Imām Sulaymān Aḥmad Ṭabarānī, Dār-ul-Kutub-ul-‘Ilmiyyah, Beirut.

Al-Mu’jam-ul-Kabīr, Imām Sulaymān Aḥmad Ṭabarānī, Dār-Iḥyā-ut-Turāsh Al-‘Arabī.

Anwār-ut-Tanzīl wa-Asrār-ut-Tāwīl, Nāṣiruddīn ‘Abdullāh Abū ‘Umar, Dār-ul-Fikr, Beirut.

Ar-Riyāḍ-un-Naḍarāh, Imām Abū Ja’far Muḥibbullāh Ṭabarī, Dār-ul-Kutub-ul-‘Ilmiyyah, Beirut.

Ash-Shamāil-ul-Muhammadiyyah, Imām Abū ‘Īsā Muhammad Bin ‘Īsā At-Tirmizī, Dār-Iḥyā-ut-Turāsh Al-‘Arabī.

Bahār-e-Sharī’at, Ṣadr-ush-Sharī’ah Muftī Amjad ‘Alī A’zamī, Ziyā-ul-Quran publications, Lahore.

Bahjat-ul-Asrār, Abul Ḥasan Nūriddīn ‘Alī Bin Yūsuf Shaṭnūfi, Dār-ul-Kutub-ul-‘Ilmiyyah, Beirut.

Fatāwā Ḥindiyyah, Mullā Niẓāmuddīn, Quetta.

Fatāwā Razawiyyah, A’lā Ḥazrat Imām Aḥmad Razā Khān, Razā foundation, Lahore.

Fatḥ-ul-Qadīr, Kamāluddīn Muhammad Bin ‘Abdul Wāḥid, Quetta.

Ibn Abi al-Dunyā, Imām Abū Bakr ‘Abdullāh Bin Muhammad Al-Qarshī, Dār-ul-Kutub-ul-‘Ilmiyyah, Beirut.

Iḥyā-ul-‘Ulūmiddīn, Imām Muhammad Bin Aḥmad Al-Ghazālī, Dār-uṣ-Ṣādir, Beirut.

Izālat-ul-Khifā, Shāh Walīyullāh Muḥaddīsh Dīhlvī, Karachi.

Jāmi' Karāmāt-ul-Auliya, Imām Yūsuf Bin Ismā'il Nabhānī, Markaz Ahl-e-Sunnat Barakāt-e-Razā, Hīnd.

Kanz-ul-'Ummāl, 'Allāmah 'Alāuddīn 'Alī Muttaqī Al-Hīndī, Dār-ul-Kutub-ul-'Ilmiyyah, Beirut.

Kanz-ul-Īmān (Translation of Quran), A'lā Hazrat Imām Aḥmad Razā Khān, Ziyā-ul-Quran publications, Lahore.

Majma'-uz-Zawāid, Ḥāfiẓ Nūruddīn 'Alī Bin Abū Bakr Al-Ḥayṣamī, Dār-ul-Fikr, Beirut.

Mirāt-ul-Manājīh, Ḥakīm-ul-Ummat Muftī Aḥmad Yār Khān Na'imī, Ziyā-ul-Quran publications, Lahore.

Mishkāt-ul-Maṣābīh, Shaykh Muhammad Bin 'Abdullāh Al-Khaṭīb At-Tabrayzī, Dār-ul-Kutub-ul-'Ilmiyyah, Beirut.

Muṣannaf Ibn Abī Shaybah, Imām 'Abdullāh Bin Muhammad Abī Shaybah, Dār-ul-Fikr, Beirut.

Musnad Abī Ya'lā, Shaykh-ul-Islam Abū Ya'lā Aḥmad Al-Mauṣilī, Dār-ul-Kutub-ul-'Ilmiyyah, Beirut.

Ṣaḥīḥ Bukhārī, Imām Muhammad Bin Ismā'il Bukhārī, Dār-ul-Kutub-ul-'Ilmiyyah, Beirut.

Ṣaḥīḥ Muslim, Imām Muslim Bin Ḥajjāj Bin Muslim Al-Qushayrī, Dār Ibn Ḥazm, Beirut.

Sunan Abī Dāwūd, Imām Abū Dāwūd Sulaymān Bin Ash'aṣ, Dār-Iḥyā-ut-Turāṣ Al-'Arabī.

Sunan Ibn Mājah, Imām Abū 'Abdullāh Muhammad Bin Yazīd Al-Qazwīnī, Dār-ul-Fikr, Beirut.

Sunan-ul-Kubrā lin-Nasāi, Imām Aḥmad Bin An-Nasāi, Dār-ul-Kutub-ul-'Ilmiyyah, Beirut.

Sunan-ut-Tirmizī, Imām Abū 'Īsā Muhammad Bin 'Īsā At-Tirmizī, Dār-Iḥyā-ut-Turāṣ Al-'Arabī.

Tabyīn-ul-Ḥaqāiq, Imām Fakhruddīn 'Uṣmān Bin 'Alī, Dār-ul-Kutub-ul-'Ilmiyyah, Beirut.

Tārīkh Baghdad, Ḥāfiẓ Abū Bakr Aḥmad Bin 'Alī Al-Khaṭīb Al-Baghdadi, Dār-ul-Kutub-ul-'Ilmiyyah, Beirut.

Tchati chomasulira

Arabic/Urdu chilembo	Latin Kufananiza	Chisanzo	Osasintha mukalembedwe
ء	A/a	أَمِير	Amīr
ا	A/a	اللَّهِ	Allāh
ب	B/b	بَيْتُ اللَّهِ	Baytullāh
پ	P/p	پَنج تَن پَاک	Panj Tan Pāk
ت	T/t	تَسْبِيح	Tasbīḥ
ٹ	Ṭ/ṭ	تَمَاتَر	Ṭamātar
ث	Ṣ/ṣ	ثَمَر	Ṣamar
ج	J/j	جَنَّت	Jannat
چ	Ch/ch	چَادَر	Chādar
ح	Ḥ/ḥ	حَدِيث	Ḥadīṣ
خ	Kh/kh	خَالِق	Khāliq
د	D/d	دَا تَا	Dātā
ڈ	Ḍ/ḍ	دُنْكَا	Ḍankā
ذ	Ḍ/ḍ	ذَخِيرَه	Ḍakhīrah
ر	R/r	رَا زِق	Rāziq
ڑ	Ṛ/ṛ	پَهَاڑ	Paḥāṛ
ز	Z/z	زَمَزَم	Zamzam
ژ	X/x	ژَالَه	Xālāh
س	S/s	سَبز	Sabz
ش	Sh/sh	شَعْبَان	Sha'bān

Arabic/Urdu Chilembo	Latin kufananiza	Chisanzo	Osasintha mukalembedwe
ص	Ş/ş	صَلَوَة	Şalāh
ض	Ḍ/ḍ	رَمَضان	Ramaḍān
ط	Ṭ/ṭ	طاهر	Ṭāhir
ظ	Ẓ/ẓ	ظَلَمَت	Ẓulmat
ع	‘	عادل	‘Ādil
غ	Gh/gh	غَرِيب	Gharīb
ف	F/f	فَيْضَان	Faīzān
ق	Q/q	قافله	Qāfilāh
ك	K/k	كعبه	Ka’baḥ
گ	G/g	گنبد	Gumbad
ل	L/l	مُسَلْمَان	Musal mān
م	M/m	مَدِينَة	Madīnaḥ
ن	N/n	نَصِيحَت	Naṣiḥat
و	V/v, W/w	وُضُو	Wuḍū
ه / ه / ه	Ĥ/ĥ	بِهَائِي	Bĥāi
ي	Y/y	يُسَيْن	Yāsīn
َا	A/a	اَذْكَار	Aẓkār
ِي	I/i	اِمَام	Imām
ُو	U/u	قُرْآن	Qurān
ا مَدّه	Ā/ā	سَيِّدُنَا	Sayyidunā
و مَدّه	Ū/ū	سُورَة	Sūrah
ي مَدّه	Ī/ī	اِسْلَامِي	Islāmī

ZAMKATIMU

Du'a powerenga Buku	iii
Zamkatimu pang'ono pang'ono.....	iv
Al-Madīna-tul-'Ilmiyyah	v
MAWU OYAMBA	vii
'Amal kā ḥo Jazbah 'atā Yā Ilāhī'	1
Azkār	4
Ṣalāh.....	4
Sūrah Fātiḥah	4
Tasbiḥ of rukū'	5
<i>Kumasulira: Allah (عَزَّوَجَلَّ) Wamunva amene wamutamanda.....</i>	5
Tahmid.....	6
<i>Kumasulira: E Allah! , Mbuye wathu! Kuyamikidwa konse nkwa Inu nokha.....</i>	6
Tasbiḥ of sajdah	6
<i>Kumasulira: Ulemerero upite kwa Mbuye wanga, Wam'mwambamwamba.....</i>	6
Tashahḥud.....	6
Ṣalāt Ibrāhīmī	7
Du'a māšūrah.....	7
Khurūj biṣun'ihī.....	8
Du'ās.....	10
Du'a yowerenga popaka mafuta ndi fungo labwino	12

Du'ā yowerenga polowa mu Zikiti	12
Du'ā yowerenga potuluka mu mzikiti	12
Du'ā yowerenga pambuyo pakuyetsemula.....	12
Īman ndi zikhulupiriro	14
Allah عَزَّوَجَلَّ.....	14
Wokonedwa wathu Mneneri ﷺ.....	15
Sichi za Chisilamu	16
Angelo.....	20
Mu'jizāt (zodabwitsa) za aneneri عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ.....	22
Qur'an yopatulika.....	25
Otsatira a mtumiki رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ	31
Auliyā kirām (oyera mtima) رَحِمَهُمُ اللهُ السَّلَامُ	34
Ntchito zakupembeza	40
Wuḍū	40
Azān.....	43
Zikakamizo za salāh (Faraid)	46
Kapempheredwe ka swalah	48
Kapempheredwe ka swalāh	48
Na'at	53
Madanī Madīnay Wālay	53
Ngale za Madanī	54
Ngale za Madani polowa ndi kutuluka m'nyumba	59
Ngale za Madanī zovalira Nsapato.....	60
Ngale za Madanī povala zovala.....	60

Ngale za Madanī pogwilitsa ntchito kohl.....	61
Ngale za Madanī pakupesa tsitsi.....	63
Ulemu kwa murshid.....	66
Kulemekeza makolo.....	67
Ntchito zabwino ndi zoipa.....	71
Kunena zabodza.....	71
Chilango cha kunama.....	71
Zoipa zina za kunama.....	74
<i>Koma ife timachimenya chonama ndi Choonadi;</i>	79
Madalitso a kunena zoona.....	79
Chilango cha kutukwana.....	84
Na’at.....	89
Qismat Mayrī Chamkāiye.....	89
Miyezi Yopatulika ya Chisilamu.....	91
1. Muḥarram-ul-Ḥarām.....	91
2. Ṣafar-ul-Muzaffar.....	91
3. Rabī’-ul-Awwal (Rabī’-un-Nūr).....	91
5. Jumādal Ūlā.....	92
6. Jumādal Ukhrā.....	92
7. Rajab-ul-Murajjab.....	93
9. Ramadan-ul-Mubārak.....	93
10. Shawwal-ul-Mukarram.....	94
11. Żul-Qa’da-til-Ḥarām.....	94
12. Żul-Ḥijja-til-Ḥarām.....	94
Dawat-e-Islami.....	95
Manqabat ‘Attār.....	97

Mapemphero.....	98
Şalât Razawiyyâh.....	98
Manqabat Ghauş-e-A'zam.....	99
Yâ Rab-e-Muhammad Mayri Taqdîr Jagâ Day.....	100
Şalât-o-Salâm.....	102
Tchati chomasulira.....	109

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ط

ngale zofunika za Madani

Kuchokera:

Maktaba-tul-Madinaḥ

Nthambi yosindikiza mabuku ya Dawat-e-Islami

Anthu amene makolo awo anamwalira kaya m’modzi kapena onse awiri sayenera kunyalanyaza pankhaniyi. Ayenera kupita kumanda awo ndi kumawachitira iṣāl sawāb. Nawa mawu awiri a Mtumiki woyera صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ m’nkhaniyi:

1. Chopereka m'malo mwa makolo amunthu

‘Nthawi iliyonse mukafuna Kupereka sadaqa, (chopeeka) mukuyenera kupereka m'malo mwa makolo anu, ndicholinga choti sawabu zake nawonso apasidwe, ndipo malipiro anunso sadzachepetsedwa.’ (Shu’ab-ul-Īmān, vol. 6, p. 204, Ḥadīṣ 7911)

2. Choyambisa mavuto akusowa zofunikira pa moyo

‘Pamene munthu akasiya kuwapangira makolo ake Du’a, zofunika za pamoyo wake zimachosedwa.’ (Kanz-ul-‘Ummāl, vol. 16, p. 201, Ḥadīṣ 45548)

Okondedwa abale achisilamu, kodi mwazindikira momwe madalitso opangira iṣāl ṣawāb alili! Ndi zowona kuti munthu amafunikira iṣāl

šawāb akamwalira. Wokonedwa komanso odala Mtumiki صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ wanena kuti: "Makhalidwe a munthu wakufa m'manda mwake ali ngati munthu womira m'madzi; amayembekezera Du'ā modandawula kuchokera kwa bambo ake kapena mayi ake kapena m'bale wake kapena bwenzi lake. Du'a ya aliyense ikamfikira amayipeza kukhala yabwino kuposa dziko ndi zonse zili mmenemo. Allah عَزَّوَجَلَّ amapereka kwa amene ayikidwa m'manda malipiro aakulu monga phiri omwe apatsidwa ndi anzawo amoyo [monga achibale ndi abwenzi]. Mphatso ya wamoyo kwa akufa ndikuwapemphera chikhululuko. (*Shu'ab-ul-Īmān, vol. 6, pp. 203, Ḥadīṣ 7905*) اَلْحَفْظُ لِلَّهِ, Maktaba-tul-Madīnaḥ, nthambi yofalitsa mabuku ya Dawat-e-Islami ikutitsogolera pankhaniyi. Nthawi zonse pamene niyāz kapena nsonkhano wina uliwonse wa chisilamu umachitika kunyumba kwanu kuti mupange iṣāl šawāb kwa achibale anu omwe anamwalira, mugule timabuku toti tisinthike nato ta Shaykh Ṭarīqat Amīr Aḥle Sunnat, muyambisi wa Dawat-e-Islami 'Allāmaḥ Maulānā Abu Bilal Muhammad Ilyas Attar Qadiri Razavi دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَةَ kuchokera ku Maktaba-tul-Madīnaḥ ndipo agaweni pa nsonkhanopo mutalemba mayina aabale anu omwe anamwalira. Mukatero, mudzatuta mphoto zochuluka kwa inuyo ndi kwa achibale anu amene anamwalira. Ngati Msilamu aliyense angawerenge kabuku kamene mwagawa ndipo kusintha kwa Madanī kwachitika m'moyo wake, kumulimbikitsa kuchita mogwirizana ndi chiphunzitso cha Qur'an komanso Sunnaḥ, iyi idzakhala njira ya malipiro anu osatha. (Muthanso kukhala ndi dzina la abale anu omwe anamwalira komanso adilesi ya sitolo yanu patsamba lino.)

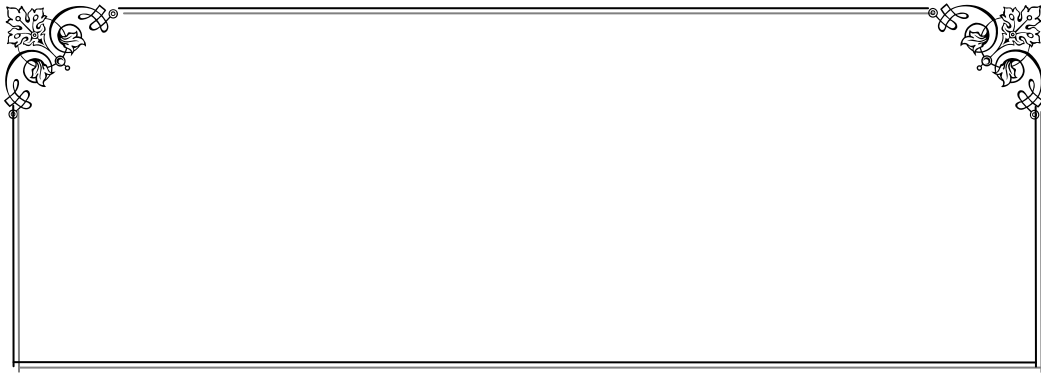
Chidziwitso: Pali chitsanzo cha tsamba la iṣāl šawāb patsamba lotsatira.

Lumikizanani ndi Maktaba-tul-Madīnaḥ.

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ط وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى خَاتَمِ النَّبِيِّينَ ط
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ط بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ط

İşāl şawāb

Buku ili laperekedwa mwachoprerka mwa ulere kuti likhsle işāl şawāb kwa wokonedwa ndi wodalitsika Mtumiki صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ komanso kwa asilamu onse achimuna ndi achikazi mwapadera dera:

Allah عَزَّوَجَلَّ awakhululukire, awatsitsire chifundo Chake ndi kuwadalitsa ndi nyumba yayikulu ku Jannat-ul-Firdaus.

أَمِينَ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

Ndichilinga chopanga işāl şawāb, abale achisilamu amene akufuna kugawa mabuku monga Madalitso a Sunnah, Malamulo a Şalāh, ndi Madalitso achuma cha Madani atalembamo mayina a abale awo omwe anamwalira alumikizane ndi Maktaba-tul-Madinah.

Maktaba-tul-Madinah

**PAKISTAN: MAKTABA-TUL-MADINAH, ALAMI MADANI MARKAZ, FAIZAN-E-MADINAH,
MAHALLAH SAUDAGRAN, OLD SABZI MANDI – KARACHI.**

LUMIKIZANANI: + 92-21-34921390 - 3548292

UK: 80-82 BORDESLEY GREEN ROAD, BIRMINGHAM, B9 4TA.

LUMIKIZANANI: 07989996380 - 07867860092

IMELO: UK@DAWATEISLAMI.NET

USA: FAIZAN-E-MADINA, P. O. BOX 36216, HOUSTON, TX 77274.

LUMIKIZANANI: + 713-459-1581, 832-618-5101

INDIA: 19/20 MUHAMMAD ALI ROAD, OPPOSITE MANDVI POST OFFICE MUMBAI – 400 003.

LUMIKIZANANI: + 91-022-23454429

BANGLADESH: K.M BHOVAN, 1ST FLOOR, 11, ANDAR KILLA CHITTAGONG.

HONG KONG: FAIZAN-E-MADINA, M/F-75, HO PUI STREET, TSUEN WAN N.T.

LUMIKIZANANI: + 85-98750884 - 31451557

SOUTH AFRICA: 163 - 7TH AVENUE, MAYFAIR, JOHANNESBURG, SOUTH AFRICA.

LUMIKIZANANI: 0027-82699-1168

KENYA: KANZ-UL-IMAN, NEAR AL-FAROOQ HOSPITAL, TONOKA AREA MVITA, MOMBASA.

LUMIKIZANANI: + 254-721-521916

TORONTO CANADA: 1060 BRITANNIA ROAD UNIT 20, 21 MISSISSAUGA ONT CANADA.

LUMIKIZANANI: + 141-664-82261

MOZAMBIQUE: AV JOSHINA MACHEL, NO 275, MAPUTO, MOZAMBIQUE.

LUMIKIZANANI: +258848426112

SOUTH KOREA: 574-19 SITIMA JEON DONG BUPYEONG GU, INCHEON, SOUTH KOREA.

LUMIKIZANANI: +821091696392

**AUSTRALIA: FAIZAN-E-MADINAH COMMUNITY CENTER, 64 KARRABAH RD, AUBURN,
SYDNEY NSW 2144. CONTACT: +61423694117**

C-LANKA: Faizan-e-Madinah no 10 Messenger Street, Colombo no 12, C-Lanka

lumikizanani: +94773726622

KUKHALA MSILAMU OWOPA MULUNGU NDI WOPEMPHERA SALAH

Khalani usiku onse mu ijtima ya Dawat-e-Islam yolimbikitsa sunnah yomwe imachitika lachinayi sabata iliyonse pambuyo pa salat-ul-maghrib m'dera lanu, chifukwa chomusangalatsa Allah عَزَّوَجَلَّ, ndi zolinga zabwino. Kuti muphunzire ma Sunnah, chipangeni kukhala chizolowezi chanu poyenda Madani Qafilah masiku atatu mwezi uliwonse pamodzi ndi odzipereka a Rasool, pomalizitsa kulemba mkabuku ka Madani In'amaat tsiku lilonse kuchita fikr-e-Madina ndi kukapereka kwa m'bale wachisilamu woyenera yemwe ali ndi udindo mdera lanu tsiku loyamba la mwezi uliwonse wa Madani.

Cholinga Changa Cha Madani; Ndiyenera kuzisintha ndekha ndi anthu apadziko lonse, عَزَّوَجَلَّ إِنَّ شَاءَ اللَّهُ. pofuna kudzisintha tokha, tiyenera kuchitapo kanthu pa Madani In'amaat ndikuyesetsa kusintha anthu a dziko lonse lapansi, tiyenera kuyenda Madani Qafilah عَزَّوَجَلَّ إِنَّ شَاءَ اللَّهُ.

Aalami Madani Markaz, Faizan-e-Madinah, Mahallah Saudagaran

Purani Sabzi Mandi, Karachi, Pakistan

UAN: +92 21 111 25 26 92 | Ext: 7213

Web: www.maktabatulmadinah.com | E-mail: feedback@maktabatulmadinah.com